

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 30 września 2024 r.

FB.III.1611.1.2024.AM

**Pan
Bartłomiej Kulka
Opolski Wojewódzki
Lekarz Weterynarii
ul. Wrocławska 170
45 - 836 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
  1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Opolu ul. Wrocławska 170, 45 - 836 Opole (dalej: Wojewódzki Inspektorat).
  2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
    - art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
    - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
    - art. 175 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
  3. Zakres kontroli:
    - a) przedmiot kontroli: realizacja planu finansowego za 2023 r. w tym skuteczna realizacja dochodów budżetowych,
    - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
  4. Rodzaj kontroli: problemowa.
  5. Tryb kontroli: zwykły.
  6. Termin kontroli: od 19 kwietnia do 7 maja 2024 r.
  7. Osoba kontrolująca:
    - Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego – kierownik zespołu kontrolnego,
    - Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego,
    - Agnieszka Pusz, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego,

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.

- Anna Marciniak, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

Wacław Bortnik- Opolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Opolu, data objęcia stanowiska 23 lutego 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 1/2024.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z realizacją dochodów budżetowych oraz wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2023 r. na działalność Wojewódzkiego Inspektoratu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena ta została sformułowana mając na uwadze przyznane oceny cząstkowe, przedstawione poniżej:

- negatywna w zakresie realizacji dochodów budżetowych ponieważ stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. nienaliczania nie później niż na koniec każdego kwartału odsetek od zaległości oraz brak dokumentacji źródłowej w zakresie należności spornych i z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności umożliwiającej potwierdzenia zapisów ze stanem rzeczywistym,
- pozytywna w zakresie realizacji wydatków w układzie zadaniowym w zakresie realizacji celów i mierników oraz sporządzanej sprawozdawczości w układzie zadaniowym,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji wydatków budżetowych, gdyż stwierdzono m.in. zawarcie umów na dostawy i usługi na okres przekraczający rok budżetowy oraz zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej,
- pozytywna w zakresie rozliczania wydatków z przyznaczonych rezerw celowych,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie sposobu udzielania zamówień publicznych, gdyż stwierdzono zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania z przekroczeniem terminu,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie wydatków majątkowych ponieważ stwierdzano nieujęcie na koncie 011 zakupionego pojazdu w rozszerzonej cenie nabycia,
- pozytywna w zakresie gospodarki samochodowej,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie sporządzenia sprawozdań budżetowych, ponieważ stwierdzono m.in. w rocznym sprawozdaniu Rb-27 dane w zakresie należności oraz należności pozostałych do zapłaty nie wynikają z ewidencji księgowej.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Wojewódzki Inspektorat jest państwową jednostką budżetową i wchodzi w skład rządowej zespolonej administracji w województwie. Działa na podstawie Statutu, nadanego przez Wojewodę Opolskiego w porozumieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii⁴.

W okresie objętym kontrolą organizację wewnętrzną, zadania służb i osób zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy określał regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii nr D.110.17.2022 z 6 czerwca 2022 r.⁵, po wcześniejszym uzgodnieniu jego zapisów z Głównym Lekarzem Weterynarii oraz zatwierdzeniu przez Wojewodę Opolskiego.

⁴ Zarządzenie nr 121/10 Wojewody Opolskiego z dnia 21 czerwca 2010 r. wraz z późn. zm.

⁵ Regulamin w sprawie nadania Wojewódzkiemu Inspektoratowi Weterynarii w Opolu Regulaminu Organizacyjnego

Zadania i zakres działania Wojewódzkiego Inspektoratu wynikają w szczególności z treści ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁶. Wojewódzki Inspektorat realizuje zadania z zakresu:

- zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
- badań kontrolnych zakażeń zwierząt;
- monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanych z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

Na podstawie analizy dokumentów organizacyjnych ustalono, że w badanym okresie pracą Wojewódzkiego Inspektoratu kierował Opolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii⁷ (dalej: Wojewódzki Lekarz) przy pomocy zastępcy powołanego Decyzją Głównego Lekarza Weterynarii. W roku 2023 nastąpiła zmiana Z-cy Wojewódzkiego Lekarza. Ustalono, że:

- do 30 listopada 2023 r. powołana była Pani xxxxx,
- z dniem 1 grudnia 2023 r. powołano Pana xxxxx.

Całością spraw budżetowo-finansowych, tj. prowadzeniem dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzaniem sprawozdawczości finansowej oraz planowaniem budżetu kieruje Główny Księgowy. Obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o finansach publicznych zostały powierzone w zakresie czynności z 1 października 2016 r. Podczas nieobecności Głównego Księgowego do wykonywania określonych czynności zostali upoważnieni pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu⁸.

[Akta kontroli str.1-24]

2. Plan i realizacja dochodów budżetowych.

2.1. Planowanie dochodów.

W 2023 r. zgodnie z zapisami ustawy budżetowej w Wojewódzkim Inspektoracie zaplanowano dochody budżetowe w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii, w wysokości 665 000,00 zł.

Wojewódzki Inspektorat zrealizował dochody w kwocie ogółem 743 344,09 zł (co stanowi 111,78% zaplanowanych dochodów budżetowych) w następujących §§:

1. 0640 pn. Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień – 464,00 zł,
2. 0690 pn. Wpływy z różnych opłat – 12 880,42 zł,
3. 0750 pn. Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze – 268 490,04 zł,
4. 0830 pn. Wpływy z usług – 329 695,35 zł,
5. 0870 pn. Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych – 9 010,00 zł,
6. 0920 pn. Wpływy z pozostałych odsetek – 784,72 zł,
7. 0940 pn. Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – 109 119,56 zł,
8. 0950 pn. Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów – 12 900,00 zł.

[Akta kontroli str. 25, 523-525, 503]

2.2. Realizacja dochodów.

Realizacja dochodów budżetowych w Wojewódzkim Inspektoracie związana jest przede wszystkim z wykonywaniem:

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2629 z późn. zm.

⁷ Decyzja Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWo.0720-11/2016 (1) z dnia 19 lutego 2016 r. o powołaniu na stanowisko Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

⁸ Upoważnienie Nr 6/2016 z 17 października 2016 r. i Upoważnienie Nr 3/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r.

- usługowych badań laboratoryjnych przez ZHW⁹, dla których wysokość i zasady pobierania opłat zostały ustalone w załączniku do Zarządzenia nr D.110.27.2023 Wojewódzkiego Lekarza z 28 lipca 2023 r.¹⁰,
- czynności określonych w art. 31 ust. 1 pkt 6 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej m.in. sprawowanie nadzoru nad wytwarzaniem pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu, nad obrotem detalicznymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi. Wysokość pobieranych opłat określono w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną¹¹.

[Akta kontroli str. 26-36]

Szczegółową kontrolą objęto dochody uzyskane w IV kwartale 2023 r. w łącznej kwocie 193 510,28 zł (26,03% zrealizowanych dochodów) i stwierdzono, że w §:

- 0640 wpłynęły środki w wysokości 16,00 zł dotyczące kosztów wezwania do zapłaty nr 38/2023 tytułem zaległej należności za usługowe badania laboratoryjne,
- 0690 wpłynęły środki w wysokości 5 922,00 zł z tytułu opłat za nadzór nad wytwarzaniem pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu oraz nad obrotem detalicznymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi,
- 0750 wpłynęły środki w wysokości 70 091,33 zł tytułem opłat za najem m.in. pomieszczeń użytkowych i garaży,
- 0830 wpłynęły środki w wysokości 95 314,00 zł dotyczące opłat za usługowe badania laboratoryjne wykonywane przez ZHW,
- 0870 wpłynęła należność w wysokości 9 010,00 zł z tytułu sprzedaży samochodu marki Citroen C1,
- 0920 uzyskano wpływy z pozostałych odsetek w wysokości 256,95 zł z tytułu nieterminowego regulowania należności, w tym:
  - 19,45 zł za sprawowany nadzór,
  - 237,50 zł za wykonane badania laboratoryjne,
- 0940 nie było wpływu środków w badanym okresie,
- 0950 wpłynęły środki w wysokości 12 900,00 zł stanowiące odszkodowanie wypłacone z polisy xxxxx.

[Akta kontroli str. 37-59]

Na podstawie dokumentów wystawionych przez jednostkę w IV kwartale 2023 r. ustalono, że przypis należności w badanym okresie ujmowany był na bieżąco w księgach rachunkowych na koncie 221 prowadzonym wg dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej w korespondencji z kontami 720 i 750 prowadzonymi wg podziałek klasyfikacji budżetowej, niezależnie od terminu zapłaty.

Zrealizowane dochody wynikają z ewidencji księgowej konta 130 w zakresie dochodów prowadzonego wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów w §§ 0750 i 0830 szerzej opisano w pkt 2.2. ppkt 1 niniejszego dokumentu.

Kontrola wykazała, że jednostka terminowo przekazywała dochody na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, zgodnie z zapisami w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹². Do akt kontroli dołączono tabele z przekazanymi dochodami.

[Akta kontroli str. 66-69]

⁹ Zakład Higieny Weterynaryjnej – Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Opolu.

¹⁰ Zarządzenie nr D.110.27.2023 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Opolu z 28 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za badania laboratoryjne usługowe wykonywane na zlecenie przez ZHW-Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Opolu.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, Dz.U. z 2022 r., poz. 1672 z późn. zm.

¹² Dz.U. z 2021 r. poz. 259 z późn. zm.

Ustalono, że w Wojewódzkim Inspektoracie w 2023 r. nie wystąpiła konieczność księgowania odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych. Na 31 grudnia 2023 r. konto 290 wykazywało saldo po stronie MA w wysokości 86 177,73 zł. Ponadto w przedłożonej informacji dotyczącej sposobu postępowania w zakresie windykacji i naliczania odsetek w jednostce Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wskazał, że w ostatnich latach dochodzenie roszczeń kończyło się na etapie wezwania do zapłaty i nie było potrzeby kierowania sprawy do radcy prawnego, co też wynikało z przedłożonych do kontroli dokumentów.

[Akta kontroli str. 60-65]

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów.

1. Ustalenie i odprowadzenie należnych dochodów na rachunek budżetu państwa w nieprawidłowych wysokościach. Ustalono, że Wojewódzki Inspektorat na rachunek budżetu państwa, którego dysponentem jest Minister Finansów, przekazywał dochody w kwotach brutto wraz z podatkiem od towarów i usług (dalej: podatek VAT). Następnie, w celu uregulowania zobowiązania wynikającego z deklaracji VAT-7 wobec Urzędu Skarbowego za poprzedni m-c, jednostka potrącała brakującą kwotę podatku VAT z pobranych dochodów w okresie poprzedzającym termin płatności powyższego zobowiązania. Z przedłożonej do kontroli informacji dotyczącej sposobu postępowania w zakresie pobierania i odprowadzania dochodów w §§ 0750 i 0830 oraz z dokumentacji księgowej wynika, że środki wg stanu na dany dzień są odprowadzane na centralny rachunek budżetu państwa w terminach wynikających z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹³. Natomiast w poniższej tabeli przedstawiono kwoty pobranych i przekazanych w m-cu XI i XII 2023 r. dochodów, które zostały ustalone i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa w nieprawidłowych wysokościach.

Za okres	Kwota należna do przekazania do MF	Kwota przelewu w zł	Termin wymagany	Data przelewu	Różnica w przekazywaniu środków wg terminów, kol. 3-2	
					zawyżona kwota przelewu	zaniżona kwota przelewu
1	2	3	4	5	6	7
01-05.11.2023	15 568,48	15 996,00	10.11.2023	07.11.2023	427,52	
06-10.11.2023	11 452,72	13 451,82	15.11.2023	14.11.2023	1 999,10	
11-15.11.2023	5 453,57	6 427,59	20.11.2023	17.11.2023	974,02	
16-20.11.2023	23 924,90	18 424,54	27.11.2023	21.11.2023		-5 500,36
21-25.11.2023	4 481,07	5 310,86	30.11.2023	27.11.2023	829,79	
26-30.11.2023	7 028,88	8 219,59	05.12.2023	04.12.2023	1 190,71	
01-05.12.2023	6 926,10	8 273,30	11.12.2023	07.12.2023	1 347,20	
06-10.12.2023	12 846,15	15 322,03	15.12.2023	12.12.2023	2 475,88	
11-15.12.2023	666,67	820,00	20.12.2023	12.12.2023	153,33	
11-15.12.2023	30 424,57	26 560,35	20.12.2023	19.12.2023		-3 864,22
16-20.12.2023	6 268,54	7 447,90	27.12.2023	22.12.2023	1 179,36	
21-25.12.2023	3 066,34	3 631,09	02.01.2024	27.12.2023	564,75	
26-31.12.2023	7 574,84	8 734,22	05.01.2024	29.12.2023	1 159,38	
Razem:	135 682,83	138 619,29			12 301,04	-9 364,58

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa z 15 stycznia 2014 r., Dz.U. z 2021 r. poz. 259 z późn. zm.

W poddanych próbie miesiącach przekazane dochody w zależności od terminów określonych w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, zostały zawyżone o 12 301,04 zł (należy pomniejszyć o wpłacony po terminie płatności przez kontrahentów podatek VAT, dla którego obowiązek podatkowy powstał w miesiącu wystawienia faktury i z chwilą wpłaty przez kontrahenta stanowi dochód Wojewódzkiego Inspektoratu w związku z tym powinien zostać przekazany do budżetu państwa) i zaniżone o 9 364,58 zł.

W konsekwencji na 31.12.2023 r. do budżetu państwa, pobrane dochody w XI i XII 2023 r., zostały przekazane w nadwyżce wynoszącej 2 936,46 zł (należy pomniejszyć o wpłacony po terminie płatności przez kontrahentów podatek VAT, dla którego obowiązek podatkowy powstał w miesiącu wystawienia faktury i z chwilą wpłaty przez kontrahenta stanowi dochód Wojewódzkiego Inspektoratu w związku z tym powinien zostać przekazany do budżetu państwa).

Powyższe działanie narusza:

- art. 162 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, według którego ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów,
- § 4 ust. 1 i 2 w powiązaniu z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, bowiem państwowe jednostki budżetowe zrealizowany w dochodach jednostki podatek od towarów i usług odprowadzają na właściwe rachunki na zasadach i w terminach określonych w odrębnych przepisach.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: *Sposób odprowadzania zgromadzonych dochodów na rachunek budżetu państwa w wysokościach wyszczególnionych w tabeli wynika z tego że, dochody które wpływały na rachunek dochodów jednostki nie były dzielone na dochody netto oraz VAT, lecz były odprowadzane na rachunek bieżący budżetu państwa w kwotach wpływu na rachunek dochodów jednostki w określonych w rozporządzeniu terminach. Dopiero w momencie zbliżającego się terminu płatności podatku VAT otrzymane dochody były przekazywane na rachunek urzędu skarbowego. Przyczyną takiego postępowania był fakt że, podatek VAT należny do urzędu skarbowego należy odprowadzić w kwocie naliczonej (zgodnej z rejestrem VAT za miesiąc poprzedni) co nie koniecznie miało odzwierciedlenie w otrzymanych dochodach, które wpływały na rachunek dochodów jednostki. Wielu kontrahentów nie reguluje swoich zobowiązań w terminie co ma odzwierciedlenie w postaci mniejszych wpływów środków na rachunek dochodów jednostki.*

Przy zastosowaniu metody odprowadzania dochodów netto oraz zbierania środków na VAT z opłaconych faktur mogłoby się okazać że wpływy z tytułu VAT byłyby niższe niż VAT należny do urzędu skarbowego z tyt. dochodów. Naszym zdaniem finansowanie niedoboru VAT należnego w zakresie dochodów z paragrafu wydatków 4530 było działaniem nieodpowiednim stąd przyjęto powyższy tryb postępowania. Paragraf 4530 jest w jednostce stosowany przy rozliczaniu podatku VAT z tytułu obciążania najemców kosztami eksploatacyjnymi jako zwrot wydatków jednostki.(...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Z pisma Ministerstwa Finansów z 4 lipca 2024 r. wynika, że przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa co do zasady zobowiązują państwowe jednostki budżetowe do przekazywania pobranych przez te jednostki dochodów co 5 dni (według stanu na określony dzień), przy czym zrealizowany w dochodach jednostki podatek VAT odprowadzają na właściwe rachunki na zasadach i w terminach określonych w odrębnych przepisach. Przepisy przewidują możliwość wpływu środków z rachunku bieżącego właściwego dla dochodów pobieranych przez tę jednostkę, na odpowiedni rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, każdego dnia roboczego, według stanu środków na tym rachunku po zakończeniu dnia operacyjnego. Państwowa jednostka budżetowa jest zobowiązana, przekazać do urzędu

skarbowego środka zrealizowanego w dochodach podatku VAT we właściwej wysokości, wynikającej z prowadzonej ewidencji oraz w obowiązujących ją terminach. W przypadku gdy na rachunku państwowej jednostki budżetowej brakowałoby środków na uregulowanie podatku VAT z uwagi na to, że środki zostały wcześniej przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, przepisy systemowe przewidują mechanizm umożliwiający zasilenie rachunku jednostki w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z odrębnych przepisów. W takim przypadku kierownik państwowej jednostki budżetowej przekazuje do Ministerstwa Finansów, z wykorzystaniem Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR, zapotrzebowanie na środki w celu realizacji zwrotu nadpłaty dochodów. W zapotrzebowaniu wskazuje się dzień i kwotę w jakiej środki zostały przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa oraz kwotę jaką należy zasilić rachunek jednostki. Zapotrzebowanie podpisuje główny księgowy i kierownik jednostki. Do kierownika tej jednostki należy merytoryczna ocena zasadności przekazania omawianego zapotrzebowania.

Podsumowując sposób gromadzenia i przekazywania dochodów powinien być zgodny z wymogami zarówno ww. rozporządzenia jak i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27). Należy prawidłowo wykazać dochody, według wysokości faktycznie wykonanych w okresie sprawozdawczym oraz zgodnie z tytułami dochodów z jakich zostały zrealizowane.

[Akta kontroli str. 66-82, 526-527, 547-560]

2. Niedokonanie przeksięgowania w ramach konta 130 z analityki dot. dochodu jednostki na analitykę dot. podatku VAT, polegające na zmniejszeniu dochodów jednostki wg poszczególnych podziałek klasyfikacji w grudniu 2023 r. co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, bowiem kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Według art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o podatku VAT), podatek VAT stanowi dochód budżetu państwa, tym samym nie może stanowić dochodu budżetu Wojewódzkiego Inspektoratu. Ponadto zgodnie z załącznikiem nr 1 ustawy budżetowej na rok 2023 podatek VAT jest dochodem podatkowym i został zaplanowany w części 77 „Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa”. Natomiast z przedłożonej ewidencji do konta 130 prowadzonego wg klasyfikacji budżetowej wynika, że jednostka wyksięgowuje podatek VAT z § 0750 oraz § 0830 w momencie dokonania przelewu należnego podatku VAT do urzędu skarbowego. Praktyka ta spowodowała, że pobrane dochody za grudzień 2023 r. wg ewidencji na koncie 130 w ww. paragrafach zawierają podatek VAT za grudzień. W konsekwencji w sprawozdaniach Rb- 27 za grudzień 2023 r. i rocznym wykazano dochody wykonane wraz z podatkiem VAT.

Wyjaśnienie złożył Z-ca Wojewódzkiego Lekarza, podając, że: *przyczyną niewyksięgowania w miesiącu grudniu 2023 r. z konta 130 (właściwego dla dochodów) należnego podatku VAT jako zmniejszenie wykonanych dochodów wynika ze sposobu odprowadzania zgromadzonych dochodów na rachunek budżetu państwa. Dochody jednostki nie były dzielone na dochody netto oraz VAT, lecz były odprowadzane na rachunek bieżący budżetu państwa w kwotach wpływu na rachunek dochodów jednostki (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 83-84, 37-59]

3. Nieprawidłowe dokumentowanie pobieranych opłat za nadzór nad:
  - obrotem detalicznymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi,
  - wytwarzaniem pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu.

Ustalono, że Wojewódzki Inspektorat za wykonanie ww. czynności wystawiał faktury VAT¹⁴ określając zwolnienie z podatku VAT „zw” wskazując art. 15 ust. 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku VAT niezgodnie z jego znaczeniem. W myśl tego artykułu nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. Sprawowany nadzór wynika z art. 31 ust. 1 pkt 6 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej a wysokość należnych opłat została określona w rozporządzeniu w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną. Mając na uwadze powyższe, opłaty pobierane za wykonywanie tych czynności stanowią daninę publiczną, bowiem ich wysokość jest ściśle określona w przepisach prawa nakazujących określonym podmiotom świadczenie pieniężne na rzecz budżetu państwa. Zatem czynności, o których mowa powyżej mają charakter publicznoprawny, a nie cywilnoprawny.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) *Mając na uwadze ujednoczenie dokumentów stanowiących podstawę płatności wystawiane były faktury VAT za czynności, o których mowa w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej. Przyjęta powyższa procedura postępowania, podczas prowadzonych kontroli czy to przez NIK czy RIO nie była kwestionowana. Zatem nie zachodziły okoliczności weryfikacji tego trybu postępowania. Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej nie wskazuje na podstawie jakiego dokumentu księgowego należy pobrać tą opłatę, co sprawia, że wystawienie faktur VAT nie zostało wyraźnie wykluczone.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. W art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁵ została wyrażona zasada, że „Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa”. Ustalenie, że przepis jest przepisem prawa powszechnie obowiązującym, nie daje jednak odpowiedzi na to, czy może on być zastosowany w konkretnej, rozpatrywanej sprawie. Ponadto z art. 106b ustawy o podatku VAT wynika, że **podatnik** jest zobowiązany wystawić fakturę, której elementy ustalono w art. 106e tej ustawy. Natomiast z art. 15 ust. 6 ustawy o podatku VAT jednoznacznie wynika w jakim zakresie organy władzy publicznej są podatnikami. Zatem stwierdzenie „*wystawienie faktur VAT nie zostało wyraźnie wykluczone*” nie zasługuje na uwzględnienie. Kontrolująca nie jest w posiadaniu przytoczonego w wyjaśnieniu protokołu z kontroli RIO, zatem nie może stwierdzić, co było przedmiotem kontroli. Natomiast w pkt IV ppkt 1 przedłożonego wystąpienia pokontrolnego NIK w Opolu z 28 marca 2017 r. zapisano, że: (...) *kontrola dochodów budżetowych w części 85/16 – województwo opolskie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w latach 2015 – 2016*”. Niewłaściwe jest również stwierdzenie w wyjaśnieniu, że *Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej nie wskazuje na podstawie jakiego dokumentu księgowego należy pobrać tą opłatę*, bowiem w art. 34 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej rozstrzygnięto o sposobie powstania obowiązku zapłaty tych opłat. Z przepisu tego wynika, że obowiązek zapłaty opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną powstaje z mocy prawa po wykonaniu czynności podlegającej opłacie w związku czym nie wydaje się decyzji czy innego dokumentu określającego wysokość i stanowiącego podstawę poboru takiej opłaty. Z kolei w art. 33 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej uregulowano sposób uiszczenia opłat, wskazując możliwość zapłaty gotówką w miejscu i czasie wykonywania czynności będących przedmiotem opłaty albo przelewem na rachunek bankowy inspektoratu kierowanego przez organ Inspekcji, w imieniu którego czynności będące przedmiotem opłaty zostały

¹⁴ Faktury ujmowane były w rejestrze sprzedaży za m-c, którego dotyczyły. Kontrola nie analizuje wpływu wykazywania w rejestrze VAT faktur „zw” z podatku vat na prawidłowość sporządzenia deklaracji VAT-7.

¹⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.

wykonane, w terminie 14 dni od dnia wykonania tych czynności. Mając na uwadze powyższe oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁶ do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Natomiast w art. 20 ust. 2 i 3 tej ustawy wskazano, że podstawą zapisów są dowody księgowe. Uwzględniając powyższą argumentację oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy jednostka powinna ustalić w zasadach rachunkowości rodzaj dowodu księgowego stanowiącego podstawę dokonania zapisu w księgach rachunkowych operacji gospodarczej np. przypisu należności w wyniku zaistniałego zdarzenia jakim było sprawowanie nadzoru w ramach kompetencji Wojewódzkiego Inspektora.

[Akta kontroli str. 85-103]

4. W zakresie naliczania i ewidencjonowania odsetek od zaległości z tytułu opłat za czynności określone w art. 31 ust. 1 pkt 6 o Inspekcji Weterynaryjnej, nieprawidłowości dotyczyły:
  - a) stosowania odsetek za zwłokę przewidzianych ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny¹⁷ (dalej: ustawy KC) zamiast odsetek za zwłokę jak dla zaległości podatkowych naruszając art. 67 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, według którego do m.in. dochodów pobieranych przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Wojewódzki Inspektorat wystawiał noty odsetkowe i na podstawie ustawy KC wzywał do uregulowania odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowego uregulowania faktur za nadzór weterynaryjny wskazując 7-dniowy termin płatności.

Wyjaśnienie złożył Z-ca Wojewódzkiego Lekarza, podając: (...) *Ograny administracji publicznej nie mają zatem prawa naliczania odsetek jak dla zaległości podatkowych jeżeli nie wynika to wprost z przepisu prawa. Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej ani rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną (...) nie stanowią wprost o tym, aby należało pobierać odsetki od opłat czynności Inspekcji Weterynaryjnej w wysokości odsetek od zaległości podatkowych.(...), brak jednoznacznej regulacji prawnej, spowodowały że WIW Opole od zaległości z tytułu opłat za czynności Inspekcji Weterynaryjnej naliczał odsetki w wysokości odsetek za opóźnienie.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. W myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych Wojewódzki Inspektorat podlega przepisom tej ustawy i jest zobowiązany do jej stosowania. W związku z tym odesłanie wynikające z art. 67 ustawy o finansach publicznych określa akt prawny, na podstawie którego jednostka powinna naliczać odsetki. Poza tym w art. 2 § 2 Ordynacji podatkowej zapisano, że jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, przepisy działu III tej ustawy stosuje się również do opłat, do których ustalenia lub określenia uprawnione są organy inne niż podatkowe.

Wojewódzki Lekarz nie jest organem podatkowym, gdyż nie jest żadnym z organów wymienionych w rozdziale pierwszym działu drugiego Ordynacji podatkowej. Natomiast niewątpliwie jest organem rządowej administracji zespolonej zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Ponadto ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej w odniesieniu do wszystkich opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną nie zawiera przepisów, które mogłyby być uznane za "stanowiące inaczej" w rozumieniu art. 2 § 2 Ordynacji podatkowej, za wyjątkiem

¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

¹⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.

art. 34 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, który rozstrzyga o sposobie powstania obowiązku zapłaty tych opłat, co szerzej zostało opisane w pkt. 2.2. ppkt 3 niniejszego dokumentu. Wobec tego z tytułu nieterminowo regulowanych opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną należy naliczać odsetki za zwłokę jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej wg obowiązujących zasad.

- b) ujmowania odsetek z tytułu zaległości oraz nieterminowego regulowania opłat za sprawowany nadzór w § 0920 Wpływy z pozostałych odsetek zamiast w § 0910 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat właściwym dla odsetek, do których stosuje się przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa. Takie działanie narusza przepisy załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁸. Przedłożone do kontroli dowody PK nr 1400 z 31.12.2023 r. i PK nr 1395 z 29.12.2023 r. dokumentują naliczone odsetki od nieterminowych płatności faktur za nadzór weterynaryjny.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza poinformował, że: *Konsekwencją naliczania odsetek od nieuiszczonych opłat lub opłaty uiszczonych po terminie za czynności Inspekcji Weterynaryjnej w wysokości odsetek za opóźnienie było księgowanie tych odsetek w § 0920 zamiast w § 9010.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 104-114, 101-103]

5. Niepodejmowanie czynności zmierzających do uregulowania zaległych należności widniejących na kontach 240-_-004 Roszczenia sporne oraz 240-_-013 należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności w łącznej kwocie 86 177,73 zł naruszając art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Z informacji Wojewódzkiego Lekarza oraz sporządzonej i dołączonej do akt kontroli tabeli pn.:

- Konto 240-_-04 Roszczenia sporne wynika, że zaległość w kwocie 40 242,13 zł powstała wskutek wprowadzenia jako bilans otwarcia w 2007 r. należności od poszczególnych kontrahentów;
- Konto 240-_-013 należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności wynika, że zaległość w kwocie 45 935,60 zł powstała wskutek wprowadzenia jako bilans otwarcia w 2007 r. należności od poszczególnych kontrahentów oraz z dokonanych przebiegowań w latach 2013 – 2015.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza poinformował, że: (...) *Należności zaewidencjonowane na kontach 240 to należności od kontrahentów za badania laboratoryjne w ZHW w Opolu z czasów kiedy istniał rachunek dochodów własnych, a kontrahenci ewidencjonowani byli na koncie 201.*

W sporządzonych tabelach Wojewódzki Inspektorat nie określił czy na 31 grudnia 2023 r. były prowadzone działania egzekucyjne i jaki jest status poszczególnych roszczeń wobec wymienionych w nich podmiotów Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że:

Z zestawień obrotów i sald konta 240 za okres od 01.01.2007 – 31.12.2023 oraz dokumentacji, którą na dzień dzisiejszy posiadamy (pismo z dnia 18.01.2012 r., 09.02.2012, 04.04.2012, 29.06.2017, 26.10.2017, ostatnie z dnia 11.01.2024 r.) od

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, Dz. U. z 2022, poz. 513, z późn. zm.

prawnika(...) wynika, że na kontach 240 są księgowania i wyksięgowywania, że po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego komornicy stwierdzali np. brak możliwości ustalenia adresu dłużnika, brak ustalenia majątku z którego można by prowadzić egzekucję zobowiązań, że w roku 2011 zakończył się szereg postępowań egzekucyjnych dotyczących zaległości nieopłaconych opłat za badania w latach 2003 – 2008, że w II,III,IV kwartale 2012 r. zakończyły się postępowania egzekucyjne dotyczące zaległości nieopłaconych należności w latach 2003 – 2012, że w 2017 roku zakończyły się postępowania egzekucyjne dotyczące zaległości nieopłaconych należności, w tym za badania w latach 2003 – 2013 itd., zatem należy stwierdzić, że Zespół ds. księgowości i Zespół radców prawnych podejmowali czynności windykacyjne zmierzające do uzyskania należności wobec WIW nie dopuszczając do ich przedawnienia. Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniami.

Z analizy przedłożonych do kontroli pism skierowanych przez Zespół Radców Prawnych do Głównej księgowej oraz do zespołu Finansowo – Księgowego wynika, że działania windykacyjne prowadzone były wobec 8 podmiotów wykazanych w załączonych do akt kontroli tabelach pn. Wykaz postępowań egzekucyjnych (...). Łączna kwota zaległości podmiotów wobec których prowadzone były postępowania egzekucyjne wynosiła 20 667,82 zł. Postępowania zostały zakończone w:

- 7 przypadkach poprzez ich umorzenie z powodu bezskutecznej egzekucji,
- 1 przypadku z powodu spłaty zaległości¹⁹,
- 1 przypadku poprzez ukończenie postępowania, upadłość i wykreślenie z KRS,
- 2 przypadkach umorzenie postępowania upadłościowego.

Ponadto w pismach z 9 lutego 2012 r. i 10 stycznia 2014 r. Zespół Radców zaznaczył, że: *Podkreślenia wymaga też, że istnieje możliwość ponownego wszczęcia egzekucji w przypadku uzyskania wiarygodnych informacji o poprawie sytuacji majątkowej zobowiązanego.* Jednocześnie z przedłożonej dokumentacji nie wynika, aby Wojewódzki Inspektorat podjął dalsze czynności zmierzające do wyegzekwowania tych zobowiązań. Zatem stwierdzenie *Zespół ds. księgowości i Zespół radców prawnych podejmowali czynności windykacyjne zmierzające do uzyskania należności wobec WIW nie dopuszczając do ich przedawnienia* zasługuje na uwzględnienie tylko w części dotyczącej dłużników wymienionych w tabelach sporządzonych przez kontrolującą w zakresie podjęcia czynności egzekucyjnych. Natomiast salda kont 240-_-04 Roszczenia sporne oraz 240-_-013 należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności wynoszą łącznie 86 177,73 zł i dotyczą 67 podmiotów, co świadczy o tym, że działania windykacyjne zostały podjęte w części 24% ogólnej kwoty zaległości i w stosunku tylko do 8 podmiotów. Ponadto Zespół Radców Prawnych w pismach z 26.10.2017 r. i 11.01.2024 r. poinformował Główną księgową, że nie dysponuje dokumentami dotyczącymi pozostałych dłużników znajdujących się w zestawieniu, na podstawie których można by prowadzić skuteczne postępowania egzekucyjne, a z wyjaśnień Z-cy Wojewódzkiego Lekarza wynika, że jednostka nie posiada dokumentów w tym zakresie, cyt: „*WIW nie posiada dokumentów (faktury, nakazy zapłat, wyroki sądu) na podstawie których Zespół Radców Prawnych mógłby prowadzić skuteczne postępowania egzekucyjne i po ich zakończeniu umorzyć zaległości*” zatem kontrolująca nie może potwierdzić, że stosunku do 59 dłużników podejmowano działania windykacyjne.

[Akta kontroli str. 115-173, 561-580]

¹⁹ Kwota zaległości na koncie kontrahenta 249,99 zł, kwota wpłaty 249,34 zł zgodna z nakazem zapłaty powołanym w piśmie z 29.11.2011 r skierowanym do Wojewódzkiego Inspektoratu. Natomiast w ewidencji księgowej wpisana jest inna sygnatura sprawy.

6. Nienaliczenie i nieujęcie w ewidencji księgowej należnych na koniec IV kwartału 2023 r. odsetek od zaległości widniejących na koncie 240, co narusza:

- pkt II przyjętych zasad rachunkowości,
- zapisy § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁰.

Ponadto przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3 oraz art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych zobowiązują jednostkę do naliczania i ewidencjonowania nie później niż na koniec każdego kwartału odsetek od nieterminowych płatności. Natomiast z przedłożonych do kontroli dokumentów oraz załączonych do akt kontroli tabel wynika, że w ewidencji księgowej Wojewódzkiego Inspektoratu na kontach 240 pn. Należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności oraz 240 pn. Roszczenia Sporne widnieją salda zaległości odpowiednio 70 967,49 zł w § 0830 i 177,60 zł w § 0970, dla których nie zostały naliczone i wprowadzone do ewidencji odsetki wbrew obowiązującym przepisom. Wyjaśnienie złożył z-ca Wojewódzkiego Lekarza informując: (...) *Odsetki od w/w należności nie zostały naliczane od momentu przeksięgowania na konta 240, ówczesne główne księgowe nie naliczały odsetek od tych należności z niewiadomych powodów. Metoda ta była kontynuowana również za okres od 2016 r. do teraz z powodu braku dokumentów na podstawie których można by było naliczać odsetki oraz od jakiej daty.* Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość.

[Akta kontroli str.165-167, 115-119, 60, 181-188]

7. Określenie terminu płatności za usługowe badania laboratoryjne, niezgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami. W przedłożonych do kontroli fakturach VAT (1370/2023/DBW2,1369/2023/DBW2) wystawionych dla xxxxx w pozycji termin płatności wskazano 30 dni zamiast 14 dni od daty wystawienia faktury. Powyższe narusza pkt 3 załącznika do Zarządzenia D.110.27.2023 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z 28 lipca 2023 r.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił: *30 dniowy termin płatności faktur dla xxxxx został uzgodniony wiele lat temu przez ówczesnego Kierownika laboratorium na wniosek xxxxx.*

Podyktowane było to częstymi problemami w uregulowaniu płatności w terminie 14 dniowym. Problemy z dotrzymaniem terminu płatności wynikały z specyficznego obiegu dokumentacji, a w szczególności koniecznego przed dokonaniem płatności opisanie faktury przez osobę prowadzącą dochodzenie w zamiejscowych jednostkach (np. sekcja zwierzęcia była zlecona przez xxxxx) co też trwa nieraz wiele dni. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem i nie zmienia dokonanych ustaleń.

Wewnętrzny obieg dokumentów u nabywcy usługi bądź odbiorcy faktury nie powinien być powodem do stosowania odstępstw w powyższym zakresie.

[Akta kontroli str. 174-180, 26-27]

Podsumowując, działania opisane w pkt 1, 5 i 6 przedmiotowego rozdziału noszą znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych ponieważ według:

- art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²¹ (dalej: ustawa ndfp) naruszeniem dyscypliny

²⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

²¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 289.

finansów publicznych jest ustalenie należności Skarbu Państwa w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, a w:

- pkt 1 wykazano, że w poddanych próbie miesiącach przekazane dochody, w zależności od terminów określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa, zostały zaniżone o 9 364,58 zł,
- pkt 6 wykazano, że nie naliczono i nie ujęto w ewidencji księgowej należnych odsetek od zaległości²²,
- art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy ndfp naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dopuszczenie do przedawnienia należności, na co wskazują ustalenia opisane w pkt 5²³.

3. Polityka rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr D.110.7.2023 Wojewódzkiego Lekarza z dnia 27 lutego 2023 r., w których ustalono:

- dokumentację przyjętych zasad rachunkowości,
- zakładowy plan kont,
- instrukcję w sprawie gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości,
- instrukcję obiegu i kontroli wewnętrznej dokumentów księgowych,
- instrukcję kasową,
- dokumentację techniczną programu komputerowego wykorzystywanego w Wojewódzkim Inspektoracie.

W 2023 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu xxxxx firmy xxxxx.

Analiza wykazała, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

Ustalono, że dokumentacja określająca politykę rachunkowości Wojewódzkiego Inspektoratu w okresie objętym kontrolą spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

[Akta kontroli str. 181-188]

4. Realizacja wydatków w układzie zadaniowym.

W 2023 r. Wojewódzki Inspektorat realizował wydatki oparte o następujące szczeble klasyfikacji zadaniowej:

- dział 010 Rolnictwo i łowiectwo,
- rozdział 01022 Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego,
- rozdział 01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii,
- funkcja 21. Polityka rolna i rybacka,
- zadanie 21.3.W – Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego,

²² Ustalenie wartości przedawnionych należności w roku 2021, 2022, 2023, będzie możliwe po otrzymaniu danych od jednostki.

²³ Ustalenie wartości przedawnionych należności w roku 2021, 2022, 2023, będzie możliwe po otrzymaniu danych od jednostki.

- podzadanie 21.3.1.W – Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt,
- działanie 21.3.1.3.W – Nadzór nad ochroną zdrowia i dobrostanem zwierząt oraz zwalczaniem chorób zakaźnych,
- podzadanie 21.3.2.W Bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu,
- działanie 21.3.2.3.W – Nadzór nad zapewnieniem bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym i pasz.

Decyzją Wojewody Opolskiego nr FB.I.3111.2.1.2023 z 28 lutego 2023 r. zatwierdzono plan finansowy na rok 2023 w układzie zadaniowym dla części 85/16 - województwo opolskie. Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym wraz ze zmianami ujęto na koncie 990 w wysokości 20 871 130,00 zł.

Zarządzeniem Wojewódzkiego Lekarza²⁴ wprowadzono Procedurę realizacji budżetu zadaniowego, która określa cele, strukturę, etapy opracowywania i realizację budżetu zadaniowego. Do głównych celów budżetu zadaniowego zalicza się m.in. zapewnienie większej skuteczności realizacji zadań publicznych. Struktura budżetu zadaniowego w Wojewódzkim Inspektoracie oparta jest na funkcji, zadaniu, podzadaniu i działaniu. Etapy opracowania budżetu zadaniowego polegają m.in. na:

- określeniu zadań realizowanych,
- przyjęciu celów, które jednostka planuje osiągać w wyniku realizacji zadań,
- przyjęciu mierników określających stopień realizacji zadania.

Zastępca Wojewódzkiego Lekarza sporządził na potrzeby kontroli informację, w jaki sposób w jednostce wprowadzono zasady i tryb planowania i monitorowania budżetu w układzie zadaniowym, a także zasady i terminy sporządzania sprawozdań określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁵ podając: (...) *Wydatki w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Opolu ponoszone są na realizację podzadań i działań aby osiągnąć założone cele. Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na dany rok budżetowy przekazuje się poszczególnym kierownikom organizacyjnym do uzupełnienia zestawienia dotyczące planowania wartości mierników jakie będą do osiągnięcia w danym roku budżetowym. Na podstawie otrzymanych pisemnych informacji przedłożonych przez kierowników poszczególnych zespołów merytorycznych opracowuje się zbiorcze zestawienie planowanych wydatków budżetowych zgodnych z ustawą budżetową w układzie zadaniowym UB-BZ. Po otrzymaniu informacji w sprawie przyjęcia do realizacji wartości mierników informuje się kierowników merytorycznych o przyjętych miernikach i zwraca się z prośbą o stały monitoring wykonania mierników. Raz na kwartał dokonuje się aktualizacji wartości mierników na podstawie pisemnych informacji przedłożonych przez kierowników. Przed terminem składania sprawozdania Rb BZ 1 kierownicy przedkładają zestawienia dotyczące wykonania mierników w danym roku budżetowym wraz z uzasadnieniem ich nie wykonania. Ponadto dostarczana jest informacja na temat oceny realizacji budżetu w układzie zadaniowym, wykonywanych czynnościach, skuteczności stopnia osiągnięcia założonych celów oraz planowanych wartości mierników i także przyczyn ich odchyień.*

²⁴ Zarządzenie nr D.110.41.2019 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Opolu z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury realizacji budżetu zadaniowego w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Opolu.

²⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 1731.

W sprawozdaniach Rb-BZ 1 ujmowane są kwoty wynikające z zapisów na koncie 990 w podziale na poszczególne działania w rozdziałach 01022 i 01033 łącznie. Celem weryfikacji zapisy te porównuje się ze sprawozdaniem rocznym Rb 28 oraz z zapisami na koncie wydatków 130 oraz z paragrafami wydatków w zakresie sumy wykonania planu.

[Akta kontroli str. 190]

W wyniku kontroli ustalono, że:

- miernikiem działania 21.3.1.3.W jest liczba czynności inspekcyjnych (w szt.). Celem tego miernika jest minimalizacja ryzyka wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt oraz naruszenia norm dotyczących dobrostanu zwierząt. Zaplanowano wartość tego miernika na poziomie 43 011,00 szt., natomiast jego wykonanie wyniosło 45 636,00 szt. Wyższe wykonanie wynika z faktu dostarczenia większej ilości próbek od klientów zewnętrznych oraz wewnętrznych (PIW) do badań oraz większej liczby badań w kierunku choroby Aujeszkyego na podstawie pisma Głównego Lekarza Weterynarii;
- miernikiem działania 21.3.2.3.W jest liczba czynności inspekcyjnych (w szt.). Celem tego miernika jest zapewnienie spełniania wymagań weterynaryjnych przez produkty pochodzenia zwierzęcego i pasze. Zaplanowano wartość tego miernika na poziomie 12 066,00 szt., natomiast jego wykonanie wyniosło 11 478,00 zł. Odchylenia wartości miernika w stosunku do planu zależą od liczby dostarczonych prób do badań przez podmioty zewnętrzne działające na terenie województwa opolskiego. Niższe wykonanie spowodowane było mniejszą liczbą zleconych przez Głównego Lekarza Weterynarii (dalej: GLW) próbek do badań jakościowych oraz brakiem dostępności w obrocie jednej ze zleconych próbek. Ustalenie odchyleń jest bardzo trudne do określenia, ponieważ podmioty zewnętrzne korzystają z laboratoriów prywatnych. Ponadto liczba zleconych badań przez GLW oraz dostępność weterynaryjnych produktów są czynnikami niezależnymi od Inspektoratu Wojewódzkiego.

Wykazane dane w sprawozdaniu Rb-BZ1²⁶ dla działania 21.3.1.3.W oraz 21.3.2.3.W pochodzą z dokumentu pn. Zestawienie wykonania wartości mierników w 2023 r.

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Opolu.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

[Akta kontroli str. 192-195,189]

5. Plan finansowy.

Plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu na rok 2023 w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii, w układzie wykonawczym ustalono w wysokości 10 395 000,00 zł.

W badanym okresie dokonano 25 zmian planu wydatków na podstawie następujących decyzji:

- Ministra Finansów zwiększono wydatki ogółem o kwotę 6 170 900,00 zł (8 decyzji) w tym wydatki bieżące o kwotę 5 364 900,00 zł i wydatki majątkowe o kwotę 806 000,00 zł,
- Wojewody Opolskiego zwiększono wydatki ogółem o kwotę 1 154 200,00 zł (7 decyzji) w tym wydatki bieżące o kwotę 1 129 200,00 zł i wydatki majątkowe o kwotę 25 000,00 zł,
- Wojewody Opolskiego zmniejszono wydatki bieżące o kwotę 72 756,00 zł z przeznaczeniem m.in. na uzupełnienie wynagrodzeń w związku ze zmianami kadrowymi na stanowiskach Powiatowych Lekarzy Weterynarii, na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (2 decyzje),
- Wojewody Opolskiego przeniesiono wydatki bieżące pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej (8 decyzji).

²⁶ Roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2023 r.

Po zmianach plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu na rok 2023 wyniósł ogółem 17 647 344,00 zł.

Ponadto na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych Wojewoda Opolski, w związku z wnioskami Wojewódzkiego Lekarza, zablokował ogółem wydatki na kwotę 583 000,00 zł (2 decyzje), w tym wydatki bieżące na kwotę 356 000,00 zł, wydatki majątkowe na kwotę 227 000,00 zł.

Roczny plan wydatków budżetowych wykonano w kwocie 16 700 190,18 zł, co stanowi 97,87% planu po zmianach z uwzględnieniem blokad.

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie na koncie 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych.

[Akta kontroli str. 196-197]

6. Rozliczenie środków otrzymanych z rezerwy celowej.

Stwierdzono, że w Wojewódzkim Inspektoracie przyznano w roku 2023 środki z rezerwy celowych ogółem w wysokości 6 034 900,00 zł.

nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	poz. rezerwy celowej /ogólne J	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe) zadanie/rodzaj sprzętu	Przyczyny niewykorzystania środków (jeśli dotyczy)
			przyznana	wykorzystana	kwota faktycznie zwróconych środków	środki zablokowane		
MF/FG1.414 3.3.50.2023. MF.944	12	4000	230 000,00	229 472,99	527,01		zakup: energii elektrycznej, klimatyzatorów, foteli biurowych, materiałów eksploatacyjnych do drukarek, środków czystości, materiałów laboratoryjnych	różnica w cenach zakupu stosunku do szacowanej ceny
MF/FG1.414 3.3.50.2023. MF.944	12	4230	110 000,00	109 626,94	373,06		zakup odczynników	różnica w cenach zakupu stosunku do szacowanej ceny
MF/FG1.414 3.3.50.2023. MF.944	12	4550	20 000,00	19 262,92	737,08		szkolenia w zakresie merytorycznym inspektorów weterynaryjnych i pracowników laboratoriów ZHW	inna cena szkolenia niż wstępnie zakładano
MF/FG1.414 3.3.45.2023. MF.877	12	6050	100 000,00	77 760,00	240,00	22 000,00	wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej i wykonanie przebudowy pomieszczenia gospodarczego na parterze bud. "A"	oferty na wykonanie zadania opiewały na niższe kwoty niż wynikało to ze wstępnych założeń
MF/FG1.414 3.3.45.2023. MF.877	12	6060	406 000,00	200 460,07	539,93	205 000,00	zakup agregatu prądowórczego, zakup mikroskopu biologicznego, chłodziarko-zamrażarki laboratoryjnej i wagi precyzyjnej	pierwotnie zakładano że specjalistyczne meble laboratoryjne będą kupione z paragrafu 6060, jednak po otrzymaniu szczegółowych informacji od kierowników ZHW okazało się, że szacowana wartość poszczególnych mebli nie przekroczy wartości 10000 zł co było jednoznaczne z tym że zakup mebli nie może być wykonany z paragrafu 6060. Nadwyżka środków została przekazana do blokady.

nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	poz. rezerwy celowej /ogólne j	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe)	Przyczyny niewykorzystania środków (jeśli dotyczy)
			przyznana	wykorzystana	kwota faktycznie zwróconych środków	środki zablokowane	zadanie/rodzaj sprzętu	
MF/FG1.414 3.3.83.2023. MF.1140	44	4010	265 680,00	265 680,00	0,00		wynagrodzenia osobowe pracowników WIW	brak
MF/FG1.414 3.3.83.2023. MF.1140	44	4020	1 621 650,00	1 621 650,00	0,00		wynagrodzenia osobowe pracowników WIW	brak
MF/FG1.414 3.3.83.2023. MF.1140	44	4110	324 430,00	292 430,00	32 000,00		składki ZUS od wynagrodzeń	wykonanie mniejsze niż zakładano z powodu oszczędności na składkach zus z tytułu absencji chorobowych pracowników
MF/FG1.414 3.3.83.2023. MF.1140	44	4120	46 240,00	22 240,00	24 000,00		składki Funduszu Pracy od wynagrodzeń	wykonanie mniejsze niż zakładano z powodu oszczędności na składkach zus z tytułu dużej grupy pracowników od których nie naliczamy FP.
MF/FG1.414 3.2.202.2023 .MF.2849	12	6060	160 000,00	159 150,00	850,00		zakup samochodu osobowego	oferta niższa niż zakładano
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4000	820 000,00	807 365,53	12 634,47		zakup energii elektrycznej, ciepłej, dostawa gazu i wody, zakup wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych i paliwa. Odprowadzenie ścieków, obsługa prawna, usługi pocztowe, aktualizacja licencji, drobne usługi. Usługi telekomunikacyjne	mniejsze zużycie energii, ceny usług i materiałów niższe niż zakładano
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4230	147 000,00	106 241,49	15 758,51	25 000,00	zakup odczynników, produktów leczniczych i wzorców	ceny odczynników do badań laboratoryjnych niższe niż zakładano, brak dostępności niektórych odczynników do badań na rynku, zmiana potrzeb z powodu mniejszej ilości przeprowadzanych badań laboratoryjnych w ZHW
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4270	935 000,00	664 747,50	252,50	270 000,00	remont pomieszczeń w budynku ZHW,	wykonawcy nie złożyli ofert na wszystkie zadania w zakresie remontów. Remonty te nie zostały wykonane. Środki zostały przekazane do blokady.
MF/FG1.414 3.333.2023. MF.5158	12	4270	50 000,00	29 841,73	20 158,27		naprawy samochodów i sprzętu laboratoryjnego	koszty napraw i konserwacji oraz awarii były niższe niż zakładano.
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4410	10 000,00	4 330,02	5 669,98		krajowe podróże służbowe pracowników	koszty podróży służbowych były niższe niż zakładano

nr decyzji Ministra Finansów /Wojewody Opolskiego	poz. rezerwy celowej /ogólne j	§§	Kwota w złotych				Przeznaczenie środków (efekty rzeczowe)	Przyczyny niewykorzystania środków (jeśli dotyczy)
			przyznana	wykorzystana	kwota faktycznie zwróconych środków	środki zablokowane	zadanie/rodzaj sprzętu	
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4430	15 000,00	13 852,00	1 148,00		ubezpieczenia samochodów, budynków i mienia	koszty ubezpieczeń mienia były niższe niż wstępnie szacowano
MF/FG1.414 3.3.207.2023 .MF.2881	12	4550	50 000,00	49 353,49	646,51		szkolenia w zakresie merytorycznym inspektorów weterynaryjnych, pracowników działu kadr, finansów, płac i administracji	inna cena szkolenia niż wstępnie zakładano oraz fakt że nie wszystkie planowane szkolenia zostały przeprowadzone przez firmy szkoleniowe
MF/FG1.414 3.333.2023. MF.5158	12	4000	500 000,00	449 436,78	50 563,22		zakup energii elektrycznej i ciepłej, dostawa gazu i wody. Zakup wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych, materiałów biurowych i środków czystości	mniejsze zużycie energii szczególnie ciepłej, której zużycie jest trudne do oszacowania ze względu na warunki atmosferyczne, ceny usług i materiałów niższe niż zakładano
MF/FG1.414 3.333.2023. MF.5158	12	4230	50 000,00	519,97	480,03	49 000,00	zakup materiałów do badań	ceny odczynników do badań laboratoryjnych niższe niż zakładano, brak dostępności niektórych odczynników do badań na rynku, zmiana potrzeb z powodu mniejszej ilości przeprowadzanych badań laboratoryjnych w ZHW
MF/FG1.414 3.333.2023. MF.5158	12	4430	3 900,00	2 215,00	1 685,00		ubezpieczenie samochodów	koszty ubezpieczeń mienia były niższe niż wstępnie szacowano
MF/FG1.414 3.333.2023. MF.5158	12	4550	30 000,00	7 300,00	10 700,00	12 000,00	szkolenie bhp i inne merytoryczne	inna cena szkolenia niż wstępnie zakładano
MF/FG1.414 3.3.327.2023 .MF.5114	12	6060	140 000,00	139 980,00	20,00		zakup samochodu osobowego	oferta niższa niż zakładano
Ogółem			6 034 900,00	5 272 916,43	178 983,57	583 000,00	x	x

Z zapisów ewidencji księgowej i rozliczenia sporządzonego na potrzeby kontroli wynika, że rezerwy celowe zostały przeznaczone na cel na jaki zostały utworzone, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków, czym wypełniono dyspozycję art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str. 198-203]

7. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Na podstawie sprawozdania Rb-70²⁷ oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia pn. Zatrudnienie w WIW w roku 2023 ustalono, że w jednostce zatrudnione były osoby w ramach statusu:

²⁷ Rb-70 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Opolu od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r.

- 01, tj. grupa nieobjęta mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla której plan zatrudnienia na rok 2023 ustalono na poziomie 25 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2023 r. wyniosło 21,50 etatu,
- 03, tj. członkowie korpusu służby cywilnej, dla której plan zatrudnienia na rok 2023 ustalono na poziomie 79,82 etatu, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2023 r. wyniosło 73,88 etatu.

Ustalono, że stan rzeczywisty zatrudnienia w grupie 03 na koniec roku został zawyżony o 1 etat, ponieważ z dniem 1 grudnia 2023 r. został powołany Zastępca Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, a odwołanie ze stanowiska poprzedniego Zastępcy Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii upłynęło dopiero w dniu 31 grudnia 2023 r., na co Wojewoda Opolski wyraził zgodę pismem znak BOU.II.2110.22.2023.KB.

W trakcie roku przyjęto do pracy osoby, obsadzając łącznie 5,25 etatu oraz odeszli pracownicy uwalniając ogółem 3,5 etatu. Na koniec roku nieobsadzono 10,44 etatu (nie wliczono zdublowanego na koniec roku etatu Z-cy Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii).

[Akta kontroli str. 204-211, 514-515]

8. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Analiza sprawozdania Rb - 28²⁸ wykazała, że w Wojewódzkim Inspektoracie wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły ogółem 10 780 918,62 zł, co stanowiło 64,56% wydatków poniesionych w 2023 r. (16 700 190,18 zł), w tym:

- wynagrodzenia (w §§ 4010, 4020, 4040) w wysokości 9 122 567,77 zł,
- pochodne od wynagrodzeń (w §§ 4110, 4120, 4710) zrealizowano w kwocie 1 658 350,85 zł.

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez jednostkę na potrzeby kontroli pn. Wielkość poniesionych nakładów na wynagrodzenia w 2023 r. ustalono, że największe wydatki dotyczyły płacy zasadniczej, która wyniosła 6 359 806,55 zł, co stanowi 58,99% wartości wynagrodzenia (10 780 918,62 zł).

Wojewódzki Lekarz wewnętrznymi zarządzeniami uregulował kwestie:

- funduszu nagród oraz zasad ich przyznawania²⁹,
- premiowania pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi³⁰.

Zgodnie z wewnętrznymi przepisami decyzje o przyznaniu nagród dokumentuje się w formie pisemnej.

Ogółem na nagrody i premie wydatkowano kwotę 430 550,00 zł (tj. 6,77% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego), w tym dla:

- 72 pracowników korpusu służby cywilnej. Łączna kwota nagród wyniosła 385 880,00 zł,
- 21 pracowników poza korpusem służby cywilnej. Łączna kwota wypłaconej premii wyniosła 44 670,00 zł.

Ustalono, na przykładzie 11 losowo wybranych osób, że zapisy ww. zarządzeń były przestrzegane.

Ponadto w Wojewódzkim Inspektoracie wypłacono:

- dodatki motywacyjne w wysokości 115 000,00 zł dla 94 pracowników. Wypłatę tych dodatków uregulowano w Zarządzeniu nr D.110.31.2023 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Opolu,
- dodatki specjalne w wysokości 22 480,00 zł dla 6 pracowników poza korpusem służby cywilnej. Wypłatę tych dodatków reguluje § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami

²⁸ Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa okres sprawozdawczy: Roczny 2023.

²⁹ Zarządzenie nr D.110.38.2016 z dnia 24 października 2016 r.

³⁰ Zarządzenie nr D.110.16.2013 z dnia 7 maja 2013 r.

korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek³¹.

Szczegółowe informacje dotyczące przedstawionych danych w zakresie wynagrodzeń znajdują się w aktach kontroli.

Na przykładzie list płac sporządzonych w grudniu 2023 r. (nr od 104 do 108) stwierdzono, że zawierały one adnotację o kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej.

Analiza ksiąg rachunkowych wykazała, że zaewidencjonowane w nich kwoty dotyczące wynagrodzeń są zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2023 oraz Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

[Akta kontroli str. 212-214, 506-510, 514-515]

9. Badanie wydatkowania środków publicznych w zakresie ich ewidencjonowania oraz dokumentowania.

9.1. Wydatki bieżące.

Kontrolę obejmującą realizację wydatków przeprowadzono na podstawie próby wydatków za IV kwartał 2023 r. na łączną kwotę 1 958 193,57 zł (tj. 11,72 % wykonanych wydatków) w następujących paragrafach:

- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 360 109,91 zł,
- 4220 Zakup środków żywności – 1 486,57 zł,
- 4230 Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych – 45 390,10 zł,
- 4260 Zakup energii – 266 968,36 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 1 113 646,34 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – 5 772,00 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych – 130 742,07 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 1 323,88 zł,
- 4410 Podróże służbowe krajowe – 1 172,26 zł,
- 4430 Różne opłaty i składki – 5 648,75 zł,
- 4480 Podatek od nieruchomości – 6 740,30 zł,
- 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego – 2 010,63 zł,
- 4550 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej – 14 882,40 zł,
- 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 100,00 zł,
- 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej – 2 200,00 zł.

Prawidłowość wykonania wydatków w wybranych paragrafach, w tym celowość ich poniesienia ustalono w oparciu o ewidencję księgową konta 130 Rachunek bieżący jednostki prowadzonego wg klasyfikacji budżetowej oraz dowody księgowe (m.in.: faktury, umowy, wyciągi bankowe). Ustalono, że w niżej wymienionych paragrafach środki zostały wydatkowane na:

- § 4210 zakup w szczególności: materiałów biurowych (m.in. papier ksero, tonery), materiałów eksploatacyjnych do samochodów (w tym płyn do spryskiwaczy, olej), wyposażenia (m.in.: lodówka, zmywarka, fotel, meble, palnik laboratoryjny, klimatyzatory), paliwa, materiałów do remontów i napraw (m.in. wykładzina, żaluzje), środków czystości (m.in. ręczniki papierowe, papier toaletowy, worki na śmieci), materiałów do badań (m.in. pipety, pojemniki na odpady). Zakupione wyposażenie zostało ujęte na koncie 013 i wprowadzone do ewidencji składników majątku prowadzonej w programie xxxxx majątek trwały, nadając każdemu numer inwentarzowy. Do każdego składnika został wystawiony dokument OT.

³¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 467 z późn. zm.

- § 4220 zakup artykułów spożywczych do sekretariatu (m.in. woda, kawa, mleko),
- § 4230 zakup m.in.: odczynników, buforu obciążającego do elektroforezy agarozowej, płytki, szalki,
- § 4260 zapłatę za energię elektryczną, energię cieplną, gaz i dostawę wody,
- § 4270 remont: (m.in. pomieszczeń w budynku Zakładu Higieny Weterynaryjnej, dachów, pokoju socjalnego) usunięcie awarii instalacji przeciwpożarowej, naprawę samochodów służbowych, konserwację (w tym pipety, autoklawów, kotła, drukarek, pieców), naprawa i przegląd traktorka,
- § 4280 badania lekarskie pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu,
- § 4300 opłatę m.in. za: przeglądy i badania techniczne samochodów służbowych, odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe, usługi transportowe, przegląd techniczny (m.in.: aparatów do destylacji, stacji Purelab, chromatografu cieczowego, komór laminarnych), utylizację odpadów weterynaryjnych, dzierżawę kopiarek, badanie jakościowe immunologicznych weterynaryjnych produktów leczniczych, obsługę prawną, świadczenie usług RODO,
- § 4360 opłatę za internet, usługi telekomunikacyjne,
- § 4410 zwrot pracownikom kosztów delegacji,
- § 4430 ubezpieczenie (budynków, mienia, samochodu służbowego) – zgodne z zawartymi polisami, opłatę za odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do rzeki Ryjec, której wysokość jest zgodna z Informacją ustalającą wysokość opłaty zmiennej za usługi wodne Nr 2140 ZZ Opole OZ/IV kwartał/2023 z 23 stycznia 2024 r. wystawioną przez xxxxx znak CO.ZUO.4701.2140.OZ.2023.KB,
- § 4480 zapłatę podatku od nieruchomości – kwota opłaty jest zgodna z deklaracją DN-1,
- § 4520 opłatę za wywóz odpadów, której wysokość jest zgodna z zawiadomieniem o nowej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od lipca 2022 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Opola znak GOK-RWO.3137.52.105.2022 z 14 lipca 2022 r.,
- § 4550 opłatę za: udział pracowników merytorycznych w szkoleniu, szkolenie BHP,
- § 4610 opłatę sądową od skargi kasacyjnej od wyroku WSA w Opolu,
- § 4700 opłatę za udział w szkoleniu BHP pracownika.

Objęte kontrolą dowody zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Wydatki poniesiono na podstawie zawartych przez Wojewódzki Inspektorat umów z wykonawcami i dostawcami, których lista znajduje się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 215-229]

Umowy zostały zawarte na czas nieoznaczony w przypadku usług niezbędnych do zachowania ciągłości działalności lub na rok budżetowy oprócz 2 umów. Ustalono, że jednostka podpisała poniższe umowy na okres przekraczający rok budżetowy z firmą:

- xxxxx 2 maja 2019 r. na usługi utylizacji odpadów (płatność 54 zł/m-c) obowiązującą bezterminowo,
- xxxxx 22 marca 2023 r. na usługi doradcy do spraw bezpieczeństwa w zakresie transportu towarów niebezpiecznych (płatność 49,20 zł/m-c) obowiązującą bezterminowo

zaciągając w ten sposób zobowiązanie pieniężne powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki. Przyjęty tryb postępowania stanowi naruszenie art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 23 rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³² (dalej: rozporządzenie).

[Akta kontroli str. 230-246]

Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Zastępca Wojewódzkiego Lekarza, podając: (...) *Umowa nr 0322004077/2023/98/ADR z firmą xxxxx. (...), której przedmiotem jest współpraca w zakresie spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych, określonych w Umowie europejskiej dot. międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (...)* Zgodnie z § 8 Umowy, zostaje ona zawarta na czas nieokreślony, z prawem jej wypowiedzenia przez każdą ze Stron w terminie jednego miesiąca ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, w formie pisemnej.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 2) ustawy z dnia 11 września 2019r. *Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. 2023 poz. 1605 ze zm.)*, cyt.: „3. Podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi, których łączna cena nie może być określona, jest: 2) wartość miesięczna zamówienia pomnożona przez 48 - w przypadku zamówień udzielanych na czas nieoznaczony lub oznaczony dłuższy niż 48 miesięcy”.

Łączna wartość umowy stanowić więc będzie wartość miesięczna umowy (wynosząca 49,20 zł brutto / miesiąc; 40,00 zł netto / miesiąc) pomnożona przez 48, co daje kwotę 2 361,60 zł brutto ; 1 920,00 zł netto. Wskazana kwota nie przekracza progu wskazanego w art. 2 ust. 1 pkt 1) ustawy *Prawo Zamówień Publicznych*, a tym samym mogła zostać zawarta bez stosowania tej ustawy.

Umowa powyższa dotyczy utrzymania ciągłości pracy Zakładu Higieny Weterynaryjnej Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii, a kwota abonamentu miesięcznego wynoszącego 49,20 zł brutto została uwzględniona w rocznym planie finansowym jednostki.

(...) *Umowa z firmą (...) „xxxxx, (...) której przedmiotem jest wywóz i przetwarzania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego - surowiec kat. I, została zawarta w dniu 02.05.2019r. Zgodnie z § 5 Umowy, zostaje ona zawarta na czas nieokreślony, z prawem jej wypowiedzenia przez każdą ze Stron z zachowaniem 1 miesięcznego okresu wypowiedzenia dokonanego na piśmie.*

Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 2) ustawy z dnia 11 września 2019r. *Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. 2023 poz. 1605 ze zm.)*, cyt.: „3. Podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi, których łączna cena nie może być określona, jest: 2) wartość miesięczna zamówienia pomnożona przez 48 - w przypadku zamówień udzielanych na czas nieoznaczony lub oznaczony dłuższy niż 48 miesięcy”.

Łączna wartość umowy stanowić więc będzie wartość miesięczna umowy (wynosząca 54,00 zł brutto/ miesiąc; 50,00 zł netto / miesiąc) pomnożona przez 48, co daje kwotę 2 592,00 zł brutto; 2 400,00 zł netto. Wskazana kwota nie przekracza progu wskazanego w art. 2 ust. 1 pkt 1) ustawy *Prawo Zamówień Publicznych*, a tym samym mogła zostać zawarta bez stosowania tej ustawy.

Umowa powyższa dotyczy utrzymania ciągłości pracy Zakładu Higieny Weterynaryjnej Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii, a kwota abonamentu miesięcznego wynoszącego 54,00 zł brutto została uwzględniona w rocznym planie finansowym jednostki.

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie kontrolującej umowy polegające na zakupie usług utylizacji odpadów oraz usługi doradcy do spraw bezpieczeństwa w zakresie transportu towarów niebezpiecznych nie są umowami niezbędnymi do zagwarantowania bieżącego funkcjonowania jednostki, których zawarcie na jeden rok budżetowy może doprowadzić do zakłócenia działania Wojewódzkiego Inspektoratu. Wydatki ponoszone na podstawie ww. umów są celowe, jednak należy mieć na uwadze, że w sektorze finansów publicznych zobowiązanie angażujące środki publiczne można zaciągać tylko na podstawie stosownego upoważnienia. Środki te muszą być ujęte w budżecie w chwili zaciągnięcia

³² Dz. U. z 2019 r., poz. 1718.

zobowiązań. Wojewódzki Inspektorat zawierając umowy powinien przestrzegać roku budżetowego, co wynika z obowiązujących przepisów.

Przekroczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych kompetencji w zakresie zaciągania zobowiązania powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy ndfp.

W związku z faktem, iż:

- moment powstania zobowiązania w przypadku umowy na usługi utylizacji odpadów datowany jest na 2 maja 2019 r., to na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy ndfp, karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustała, gdyż od czasu ich popełnienia upłynęły 3 lata,
- w wyniku zawarcia umowy na usługi doradcy do spraw bezpieczeństwa w zakresie transportu towarów niebezpiecznych zaciągnięto zobowiązanie na 2024 r. w kwocie 246,00 zł powyżej kwoty w zatwierdzonym planie finansowym. Zgodnie z zapisem art. 26 ust. 1 ustawy ndfp, opisane działanie nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych, ponieważ jego przedmiotem są środki finansowe nieprzekraczające zdefiniowanej w ust. 3 tego artykułu kwoty minimalnej.

Ponadto z przedłożonych dowodów źródłowych (zapotrzebowania i umowy) wynika, że Główna księgową nie dokonała wstępnej kontroli, czyli nie potwierdziła, iż zobowiązanie wynikające z ww. umów mieści się w planie finansowym jednostki, co stanowi naruszenie art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz zapisów działu IV pkt 1 przyjętej w jednostce Instrukcji w sprawie gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości.

[Akta kontroli str. 247-257]

9.2. Wydatki majątkowe.

Wojewódzki Inspektorat w planie finansowym na 2023 rok nie zaplanował wydatków w §§ 6050³³ i 6060³⁴. W trakcie roku na podstawie decyzji Ministra Finansów i Wojewody Opolskiego został zwiększony plan finansowy o kwotę ogółem 831 000,00 zł, w tym:

- § 6050 na kwotę 100 000,00 zł,
- § 6060 na kwotę 731 000,00 zł.

Wojewoda Opolski na wniosek Wojewódzkiego Lekarza dokonał blokady środków zaplanowanych w wydatkach majątkowych na kwotę ogółem 227 000,00 zł, w tym:

- § 6050 na kwotę 22 000,00 zł,
- § 6060 na kwotę 205 000,00 zł.

Łącznie plan po zmianach wyniósł 604 000,00 zł, w tym:

- § 6050 na kwotę 78 000,00 zł,
- § 6060 na kwotę 526 000,00 zł.

Na podstawie ewidencji konta 130 ustalono, że Wojewódzki Inspektorat w 2023 roku poniósł wydatki w:

1. § 6050 na kwotę ogółem 77 760,00 zł, z tego na:
  - a) zakup dokumentacji projektowo-kosztorysowej otworu drzwiowego w budynku A,
  - b) wykonanie przebudowy pomieszczenia gospodarczego na parterze w budynku A,
2. § 6060 na kwotę ogółem 523 821,07 zł, z tego na:
  - a) zakup i montaż układu kompensacji mocy biernej w rozdzielni zasilającej budynek A na kwotę 24 231,00 zł,
  - b) zakup samochodu Passat Variant Business 1,5 TSI ACT 110 kW/150 KM DSG, 7 stopniowa na kwotę 159 150,00 zł,

³³ § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

³⁴ § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

- c) zakup samochodu Tauron Comfortline 2.0 TDI SCR 90kW/122 KM manualna, 6-biegowa na kwotę 139 980,00 zł,
- d) zakup z montażem agregatu prądotwórczego podtrzymującego zasilanie elektryczne w budynku A na terenie WIW na kwotę 130 995,00 zł,
- e) zakup wagi precyzyjnej na kwotę 15 545,97 zł,
- f) zakup chłodziarko-zamrażarki laboratoryjnej MPR-N450FH-PE na kwotę 33 419,10 zł,
- g) zakup mikroskopu biologicznego na kwotę 20 500,00 zł.

Szczegółowej weryfikacji poddano wydatki majątkowe ujęte w § 6050 w pełnej wysokości oraz poniesione w § 6060 w listopadzie i grudniu 2023 r. (pkt c, d).

Ad a, b § 6050) wykonanie przebudowy pomieszczenia gospodarczego na parterze w budynku A.

Ustalono, że Wojewódzki Inspektorat zaplanował przebudowę budynku jednostki, polegającą na wykonaniu otworu drzwiowego wraz z montażem drzwi zewnętrznych, pomieszczenia porządkowego usytuowanego na parterze budynku Wojewódzkiego Inspektoratu, celem właściwego skomunikowania tzw. Dużej Sali Konferencyjnej.

Jednostka dysponuje niezbędną dokumentacją w zakresie realizacji inwestycji³⁵, na którą otrzymała z środki z budżetu państwa (rezerwa celowa poz. 12) w wysokości 100 000,00 zł, z tego:

- wykorzystwała środki w wysokości 77 760,00 zł,
- zgłosiła do blokady kwotę w wysokości 22 000,00 zł,
- nie uruchomiono środków w wysokości 240,00 zł.

[Akta kontroli str. 258-316]

Ustalono, że ww. inwestycję księgowano na koncie 080-10 pn. Inwestycje (środki trwałe w budowie), a po przyjęciu do użytku środki trwałe przeksięgowano (na podstawie dokumentu WT) na konto 011-10-01 pn. Budynki i lokale (grupa 1). Zwiększona wartość środka trwałego została wpisana do ewidencji składników majątku prowadzonej w formie elektronicznej w programie pn. xxxxx.

W wyniku weryfikacji otrzymanej dokumentacji stwierdzono, że:

- zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa, realizacja inwestycji budowlanej może być finansowana lub dofinansowana ze środków budżetu państwa, jeżeli inwestor posiada uzgodniony z dysponentem program inwestycji, jednak w akcie tym ustawodawca nie doprecyzował w jaki sposób uzgodnienie powinno być udokumentowane. Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) *do dnia rozpoczęcia inwestycji dysponent części budżetowej nie zatwierdził pismem/dokumentem programu inwestycyjnego ani*

³⁵ Jednostka dysponuje: Programem inwestycyjnym dotyczącym przebudowy, który zawiera elementy wymienione w § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1579, umową nr WIW.DA.273.7.2023 z 7 czerwca 2023 r. zawartą w firmą xxxxx na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, dokumentacją projektowo-kosztorysową, fakturą nr 26/08/2023 na kwotę 14 760,00 zł potwierdzającą opracowanie ww. dokumentacji, decyzją nr 314/23 wydaną przez Prezydenta Miasta Opola z dnia 14 września 2023 r. znak UAB.6740.333.2023.MiP zatwierdzającą projekt zagospodarowania działki oraz projekt architektoniczno-budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę, umową nr WIW.DA.273.61.2023.ZWR z 17 października 2023 r. zawartą w firmą xxxxx na wykonanie przebudowy pomieszczenia gospodarczego na parterze budynku A- wykucie otworu drzwiowego, zawiadomieniem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, dziennikiem budowy nr 598/23 wydanym 14 listopada 2023 r., Protokołem technicznego odbioru robót spisany 21 grudnia 2023 r. Na podstawie tego dokumentu stwierdzono, że roboty rozpoczęto 17 października 2023 r. a zakończono 12 grudnia 2023 r. zgodnie z zapisami zawartej umowy nr WIW.DA.273.61.2023.ZWR wraz z oświadczeniem Kierownika budowy, że obiekt budowlany może być użytkowany, fakturą nr FS 25/2023 na kwotę 63 000,00 zł za wykonanie przebudowy pomieszczenia – gospodarczego na parterze budynku A – wykucie otworu drzwiowego, dokumentem WT, którym zmieniono wartość składnika majątku, tj. budynku administracyjno-socjalnego A (wartość przed zmianą wynosiła 2 307 461,55 zł, po zmianie wynosi 2 385 221,55 zł), dokumentem pn. Wykonanie wydatków inwestycyjnych realizowanych w roku 2023, które zostało wysłane do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu 12 stycznia 2024 r., rozliczeniem inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa, zakończonej w roku 2023 sporządzonym na formularzu, wg wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa.

nie wniósł uwag, natomiast decyzją (...) przyznał środki finansowe (...), a zatem uznaje się, że program inwestycyjny został zatwierdzony przez dysponenta części budżetowej. Wyjaśnienie zostało przyjęte.

- zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa inwestor po zakończeniu i przekazaniu do użytku inwestycji, sporządza, w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji, rozliczenie inwestycji i zgodnie § 16 ust. 2 ww. aktu prawnego przekazuje je dysponentowi. Wojewódzki Inspektorat dopiero w trakcie trwania kontroli, tj. 7 maja 2024 r. przekazał do Wojewody Opolskiego rozliczenie, o którym mowa, tj. w 137 dniu po dokonaniu płatności (ostatnią płatność dokonano 22 grudnia 2023 r.).

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) Ustawodawca nie wskazał terminu przekazania (...) rozliczenia inwestycji, a jedynie określił termin sporządzenia rozliczenia inwestycji, tj. do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji.

Wyjaśnienie zostało przyjęte, z zastrzeżeniem. Ustawodawca w § 16 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia wskazał, że inwestor sporządza rozliczenie inwestycji i przekazuje je dysponentowi, natomiast w § 16 ust. 1 wskazał, że inwestor sporządza rozliczenie w terminie do 60 dni. W związku z powyższym intencją ustawodawcy było, aby inwestor sporządził i przekazał rozliczenie w określonym terminie.

Ponadto w złożonym rozliczeniu inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa, zakończonej w roku 2023, stwierdzono uchybienie polegające na niewpisaniu nazwy i lokalizacji inwestycji oraz dysponenta (pkt 2 i 3 rozliczenia inwestycji).

[Akta kontroli str. 317-320]

Ad c, d § 6060) zakup samochodu Touran i montaż agregatu prądotwórczego.

Ustalono, że jednostka na ww. zakupy otrzymała środki finansowe pochodzące z rezerwy celowej poz. 12. Wojewódzki Lekarz w uzasadnieniu wniosków wskazał, że:

- zakup nowego samochodu służbowego pozwoli poprawić organizację Wojewódzkiego Inspektoratu i jest on niezbędny do zaspokojenia rosnących potrzeb logistycznych związanych głównie z zagwarantowaniem bieżącej realizacji zadań w szczególności przeprowadzenia kontroli oraz wykonywania badań monitoringowych, transportu prób,
- zakup i instalacja agregatu prądotwórczego podyktowane były koniecznością zapewnienia działalności Wojewódzkiego Inspektoratu w sytuacji zaniku zasilania elektrycznego, w tym znajdujących się w nim serwerowni, łącz telekomunikacyjnych oraz innych instytucji administracji publicznej.

Po wyborze wykonawców Wojewódzki Lekarz zawarł z nimi stosowane umowy³⁶.

Jednostka dysponuje fakturą nr:

- 9/12/2023 na kwotę 130 995,00 zł za zakup z montażem agregatu prądotwórczego podtrzymującego zasilanie elektryczne w budynku A,
- FV/AN/897/23/OVA na kwotę 139 980,00 zł za zakup Touran Comfortline 2.0 TDI SCR 90kW/122 KM.

Ponadto ustalono, że jednostka dokonała zapłaty, za rejestrację samochodu Touran w wysokości 160,00 zł, którą zaklasyfikowała w § 4430 pn. Różne opłaty i składki. Zakupione środki trwale zostały ujęte na koncie 011 i wprowadzone do ewidencji składników majątku prowadzonej w programie xxxxx majątek trwały w wysokościach wynikających

³⁶ Umowa nr WIW.DA.273.72.2023 z firmą xxxxx na zakup z montażem agregatu prądotwórczego podtrzymującego zasilanie elektryczne w budynku A, umowa nr WIW.DA.273.73.2023 z firmą xxxxx na dostawę fabrycznie nowego samochodu osobowego.

z faktur, nadając każdemu numer inwentarzowy. Do każdego składnika został wystawiony dokument OT.

[Akta kontroli str. 321-359]

W wyniku weryfikacji otrzymanych dokumentów stwierdzono, że:

- samochodu Touran nie ujęto na koncie 011 w tak zwanej „rozszerzonej” cenie nabycia, która obejmuje m.in. inne opłaty związane z nabyciem, a w przypadku zakupu nowego samochodu jest to opłata rejestracyjna w wysokości 160,00 zł, która jest obowiązkowa i konieczna do uiszczenia, aby pojazd został dopuszczony do użytkowania³⁷, czym naruszono art. 28 ust. 2 w powiązaniu z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, który wskazuje, że przez środek trwały rozumie się rzeczowe aktywa trwałe zdadne do użytku,
Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) Wartość początkowa środka trwałego (...) nie została zwiększona o kwotę 160,00 zł, ponieważ środki finansowe pochodzące z III transzy rezerwy celowej budżetu państwa poz. 12 zostały przyznane na zakup samochodu służbowego w kwocie 140 000,00 zł. W postępowaniu przetargowym nie uwzględniono kosztu rejestracji samochodu służbowego. Mając na uwadze zgodność wydatku na zakup inwestycyjny (§ 6060) z wartością środka trwałego przyjętego na stan jednostki nie zwiększono jego wartości o opłatę poniesioną z tytułu rejestracji nowego samochodu.
- wydatek związany z opłatą rejestracyjną nowego pojazdu w wysokości 160,00 zł poniesiono w nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej to jest w § 4430 zamiast w § 6060, czym naruszono rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) z pozyskanych informacji z GIW o braku możliwości zwiększenia rezerwy celowej na zakup samochodu WIW nie wystąpił o zwiększenie na § 6060. W związku z powyższym (...) WIW zaplanował środki na rejestrację samochodu w § 4430.

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych umożliwia przeniesienia polegające na zwiększeniu wydatków majątkowych, jeżeli odpowiednio wcześniej zostanie skierowany wniosek do Wojewody Opolskiego.

[Akta kontroli str. 343, 351-352, 360-361, 347-348]

9.3. Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

Ustalono, że Wojewódzki Inspektorat posiadał plan zamówień publicznych na rok 2023 sporządzony wg kategorii: roboty budowlane (3 zamówienia), usługi jednorazowe i okresowe (38) oraz dostawy jednorazowe i okresowe (50).

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 82 ust. 1 i 2 Pzp³⁸ z przeprowadzonych postępowań jednostka terminowo sporządziła i przekazała prezesowi BZP roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach.

[Akta kontroli str. 362-385]

9.4.1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów Pzp.

Kontroli poddano 2 postępowania udzielone w trybie podstawowym (art. 275 pkt. 1 Pzp) dotyczące:

- a) zakupu i dostawy mebli laboratoryjnych na potrzeby Zakładu Higieny Weterynaryjnej WIW w Opolu (dostawy),

³⁷ Pojazd samochodowy jest dopuszczony do ruchu, jeżeli odpowiada właściwym warunkom technicznym, jest zarejestrowany i zaopatrzony w zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, a kierujący nim posiada dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu - art. 71 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym Dz.U. z 2023 r. poz. 1047 z późn. zm.

³⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.) – dalej Pzp.

- b) wykonania remontów pomieszczeń w budynku Zakładu Higieny Weterynaryjnej (roboty budowlane).

Za przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego odpowiedzialne były komisje przetargowe powołane przez Wojewódzkiego Lekarza, których prace unormowane zostały w regulaminie ustalonym Zarządzeniem Wojewódzkiego Lekarza³⁹. Członkowie komisji złożyli zgodnie z art. 56 ust. 4 Pzp oświadczenia o braku okoliczności do ich wyłączenia z postępowania.

Ad a

W ramach postępowania możliwe było składanie ofert częściowych:

- część 1. – Dostawa i montaż blatów ceramicznych na metalowym stelażu – na potrzeby Pracowni Biologii Molekularnej i Skażeń,
- część 2. – Dostawa i montaż blatów laboratoryjnych na metalowym stelażu – na potrzeby Pracowni Pożywek i Mikrobiologii Pasz,
- część 3. – Dostawa i montaż mebli laboratoryjnych profesjonalnych – na potrzeby Pracowni Diagnostyki Włóśni,
- część 4. – Dostawa i montaż mebli laboratoryjnych na salę sekcijną – na potrzeby Pracowni Patologii.

Na podstawie materiałów źródłowych ustalono następujący stan faktyczny:

- postępowanie wszczęto 31 sierpnia 2023 r. przez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: BZP; zgodnie z art. 276 ust. 1 Pzp), przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, za pomocą formularzy umieszczonych na stronach portalu internetowego Urzędu (art. 269 ust. 1 Pzp),
- wartość zamówienia prawidłowo oszacowano 31 lipca 2023 r. na kwotę 157 359,19 zł (35 333,03 euro),
- treść specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej: SWZ) była zgodna z zapisami art. 281 Pzp, którą udostępniono 31 sierpnia 2023 r., tj. w terminie wskazanym w (art. 280 ust. 1 pkt 1 Pzp),
- w wyznaczonym terminie (do 8 września 2023 r.) 2 wykonawców złożyło ofertę na część 1-3 zamówienia. Na realizację czwartej części nie wpłynęła żadna oferta,
- przed otwarciem ofert zamawiający udostępnił kwotę jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 190 000,00 zł brutto,
- w zakresie części 1 i 2 Wojewódzki Inspektorat odrzucił ofertę jednej z firm na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, tj. oferta złożona przez Wykonawcę była niezgodna z warunkami zamówienia,
- dokonano oceny każdego zadania w oparciu o kryteria i ich znaczenie: cena - 60% oraz okres gwarancji – 40%. Wykonawcę wybrano z zachowaniem kryteriów określonych w ogłoszeniu o zamówieniu,
- w zakresie części 4 dokonano unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie art. 255 pkt 1 Pzp, tj. z powodu niezłożenia żadnej oferty,
- zamawiający, zgodnie z treścią art. 253 ust. 1 Pzp, poinformował wykonawców, którzy złożyli oferty o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz udostępnił tę informację na stronie BZP (art. 253 ust. 2 i 3 Pzp),
- postępowanie zostało zakończone poprzez podpisanie 19 października 2023 r. umowy z wykonawcami w terminie wymaganym art. 308 ust. 2 Pzp,
- jednostka 10 listopada 2023 r. zamieściła w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia w terminie wskazanym w art. 309

---

³⁹ Regulamin udzielenia zamówień publicznych zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019).

ust. 1, tj. nie później niż 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia.

Kontrola wykazała, że Wojewódzki Inspektorat udzielił zamówienia w trybie podstawowym i podpisał umowy z następującymi firmami:

- xxxxx w łącznej wysokości 102 090,00 zł, z tego na część 1 – umowa nr WIW.DA.273.63.2023 na kwotę 47 970,00 zł i na część 2 – nr WIW.DA.273.64.2023 54 120,00 zł,
- xxxxx nr WIW.DA.273.65.2023 na kwotę 21 340,50 zł.

Stwierdzono, że w obu przypadkach przedmiot umowy został wykonany w ustalonym terminie i przekazany na podstawie protokołów odbioru, do których zamawiający nie wniósł zastrzeżeń. Wykonawcy wystawili faktury na kwoty wynikające z umów, które jednostka zapłaciła w terminie. Ustalono, że dla pozostałych środków trwałych wystawiono dokumenty przyjęcia na stan (OT), zostały ujęte na koncie 013 oraz w księdze inwentarzowej.

[Akta kontroli str. 386-423]

Ad b

W ramach postępowania możliwe było składanie ofert częściowych:

- część 1. – Remont korytarza przy pracowni Higieny Środków Spożywczych,
- część 2. – Remont pomieszczenia zmywalni,
- część 3. – Remont korytarza przy pracowni Pożywek i Mikrobiologii Pasz,
- część 4. – Remont magazynu szkła do badań dla pracowni Pożywek i Mikrobiologii Pasz,
- część 5. – Remont pokoju socjalnego (pokój śniadań),
- część 6. – Remont pomieszczeń 103A do 104A pracowni Biologii Molekularnej i Skażeń,
- część 7. – Remont pomieszczeń 54, 55 i 56 część socjalna - pracowni Patologii,
- część 8. – Remont pomieszczeń 51, 52, 53 - pracowni Patologii,
- część 9. – Remont szatni i sanitariatów męskich.

Na podstawie materiałów źródłowych ustalono następujący stan faktyczny:

- postępowanie wszczęto 28 sierpnia 2023 r. przez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w BZP (zgodnie z art. 276 ust. 1 Pzp), przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, za pomocą formularzy umieszczonych na stronach portalu internetowego Urzędu (art. 269 ust. 1 Pzp),
- wartość zamówienia prawidłowo oszacowano w okresie od 20 – 30 czerwca 2023 r. na kwotę 708 608,52 zł (159 109,15 euro) na podstawie kosztorysów inwestorskich,
- treść specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej: SWZ) była zgodna z zapisami art. 281 Pzp, którą udostępniono 28 sierpnia 2023 r., tj. w terminie wskazanym w (art. 280 ust. 1 pkt 1 Pzp),
- w wyznaczonym terminie (do 12 września 2023 r.) 1 wykonawca złożył ofertę na część 1, 4-7, 9 zamówienia. Na realizację 2, 3 i 8 części nie wpłynęła żadna oferta,
- przed otwarciem ofert zamawiający udostępnił kwotę jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 875 000,00 zł brutto,
- dokonano oceny każdego zadania w oparciu o kryteria i ich znaczenie: cena - 60% oraz okres gwarancji – 40%. Wykonawcę wybrano z zachowaniem kryteriów określonych w ogłoszeniu o zamówieniu,
- w zakresie części 2, 3 i 8 dokonano unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie art. 255 pkt 1 Pzp, tj. z powodu niezłożenia żadnej oferty,
- zamawiający, zgodnie z treścią art. 253 ust. 1 Pzp, poinformował wykonawców, którzy złożyli oferty o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz udostępnił tę informację na stronie BZP (art. 253 ust. 2 i 3 Pzp),

- postępowanie zostało zakończone poprzez podpisanie 26 września 2023 r. (na każdą część zamówienia umowy) z wykonawcą w terminie wymaganym art. 308 ust. 2 Pzp,
- jednostka 5 listopada 2023 r. zamieściła w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia z przekroczeniem o 9 dni terminu wskazanego w art. 309 ust. 1, tj. nie później niż 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia. W związku z tą nieprawidłowością wyjaśnienie złożył Zastępca Wojewódzkiego Lekarza: (...) *W natłoku prowadzonych postępowań oraz obowiązków ciążących na osobie odpowiedzialnej za prowadzenie postępowań przetargowych, (...) nie dokonano zamieszczenia w terminie (...).* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 424-439]

Kontrola wykazała, że Wojewódzki Inspektorat udzielił zamówienia w trybie podstawowym i podpisał umowy z firmą xxxxx na łączną kwotę 584 747,50 zł, z tego na:

- część 1 – umowa nr WIW.DA.273.55.2023 - 149 854,50 zł,
- część 4 – umowa nr WIW.DA.273.56.2023 - 80 000,00 zł,
- część 5 – umowa nr WIW.DA.273.57.2023 - 54 893,00 zł,
- część 6 – umowa nr WIW.DA.273.58.2023 - 50 000,00 zł,
- część 7 – umowa nr WIW.DA.273.59.2023 - 180 000,00 zł,
- część 9 – umowa nr WIW.DA.273.60.2023 - 70 000,00 zł.

Stwierdzono, że przedmiot umów został wykonany w ustalonym terminie i przekazany na podstawie protokołów odbioru, do których zamawiający nie wniósł zastrzeżeń. Wykonawcy wystawili faktury na kwoty wynikające z umów, które jednostka zapłaciła w terminie.

Ponadto z przedłożonej dokumentacji wynika, że Wojewódzki Inspektorat na unieważnione 13 września 2023 r. postępowanie na część 3 pn. Remont korytarza przy pracowni Pożywek i Mikrobiologii Pasz udzielił zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki. Taką możliwość daje art. 305 pkt 2 ustawy Pzp, który stanowi: zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki, jeżeli w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie podstawowym nie złożono żadnej oferty albo wszystkie oferty zostały odrzucone na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione.

Zamówienie z wolnej ręki to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający udziela zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą. Ustalono następujący stan faktyczny:

- zamawiający przesłał 4 października 2023 r. do firmy xxxxx zaproszenie do udziału w negocjacjach w trybie zamówienia z wolnej ręki w celu ustalenia ceny ryczałtowego wynagrodzenia wykonawcy za wykonanie przedmiotu zamówienia pn. Wykonanie remontów pomieszczeń w budynku Zakładu Higieny Weterynaryjnej w części 2, 3 i 8,
- wartość zamówienia prawidłowo oszacowano na łączną kwotę 235 473,98 zł (52 872,74 euro) na podstawie kosztorysów inwestorskich,
- wykonawca złożył 11 października 2023 r. formularz negocjacji tylko na część 3 podając cenę 80 000,00 zł,
- Wojewódzki Inspektorat podpisał 18 października 2023 r. umowę nr WIW.DA.273.62.2023 z firmą xxxxx na ww. kwotę,
- ogłoszenie o wyniku postępowania terminowo zamieszczono na BZP 13 listopada 2023 r.

Stwierdzono, że przedmiot umowy został wykonany w ustalonym terminie i przekazany na podstawie protokołu odbioru, do którego zamawiający nie wniósł zastrzeżeń. Wykonawca wystawił fakturę na kwotę wynikającą z umowy, którą jednostka zapłaciła w terminie.

[Akta kontroli str. 440-457]

9.4.2. Sposób udzielania zamówień do 130 000,00 zł.

W Wojewódzkim Inspektoracie obowiązuje Regulamin udzielania zamówień wyłączonych spod stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Opolu, tj. których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 130.000,00 zł, wprowadzony Zarządzeniem Nr D.110.7.2021 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z dnia 12 kwietnia 2021 r. (dalej: Regulamin). W Regulaminie określono procedury udzielania zamówień publicznych w zakresie kwot netto:

- do 20 000,00 zł,
- od 20 000,00 zł do 60 000,00 zł,
- od 60 000,00 zł do 130 000,00 zł.

Zgodnie z zapisami Regulaminu kierownicy komórek merytorycznych oraz osoby zatrudnione na samodzielnych stanowiskach pracy składają zapotrzebowanie z ustaleniem wartości zamówienia wyznaczonemu pracownikowi w Zespole ds. administracyjnych, które powinno zawierać szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz szacunkową wartość zamówienia. Wzór zapotrzebowania stanowi zał. nr 1 dla wszystkich komórek organizacyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu z wyjątkiem Zakładu Higieny Weterynaryjnej (dalej: ZHW), który stosuje załączniki ujęte w Procedurze Zarządzania jakością PO-05 Zakupy Usług i Dostaw (dalej: Procedura), tj. Formularze nr PO-05/F04 i PO-05/F05 pn. Zapotrzebowanie na materiały pomocnicze/usługi. Po zweryfikowaniu złożonego zapotrzebowania przez pracownika Zespołu ds. administracyjnych, dokument zostaje przekazany do akceptacji głównemu księgowemu celem potwierdzenia dostępności środków finansowych i do zatwierdzenia kierownikowi Zespołu ds. administracyjnych oraz Dyrektorowi.

[Akta kontroli str. 458-471]

Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych, sprawdzono na przykładzie poniesionych wydatków bieżących w ramach §4 210 zakup środków czystości nr dowodów: JB-Z/401, JB-Z/107, JB-Z/1261, JB-Z/1425 na łączną kwotę 4 142,98 zł.

Ustalono, że zakup środków czystości został ujęty w planie zamówień publicznych – dostawy jednorazowe i dostawy okresowe w 2023 r., do których zastosowano procedurę od 20 000,00 zł do 60 000,00. Kwota wydatkowana na zakup środków czystości nie przekroczyła środków zaplanowanych w 2023 r. przez Wojewódzki Inspektorat w tym przedziale. Na podstawie wniosku skierowanego do pracownika Inspektoratu przeprowadzono badanie rynku poprzez rozeznanie internetowe i telefoniczne u co najmniej dwóch dostawców. Z otrzymanych odpowiedzi sporządzono notatkę służbową z rozeznania oferty rynkowej (zał. nr 4 do Regulaminu), w której wskazano wybór wykonawcy. Następnie złożono zapotrzebowanie (zał. nr 1), które zostało zaakceptowane przez Głównego księgowego celem potwierdzenia, że wydatek mieści się w planie finansowym i zatwierdzone przez Kierownika ds. administracyjnych oraz Wojewódzkiego Lekarza.

[Akta kontroli str. 472-478]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

10. Gospodarka samochodowa.

Wojewódzki Inspektorat posiada opracowany w formie pisemnej Regulamin zasad korzystania z samochodów służbowych wprowadzony Zarządzeniem Nr D.110.9.2019 Opolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Opolu z dnia 18 kwietnia 2019 r.

[Akta kontroli str. 479-488]

W dokumencie ustalono zasady korzystania przez pracowników z samochodów służbowych będących własnością Wojewódzkiego Inspektoratu w zakresie m.in. użytkowania, eksploatacji, garażowania (zał. nr 1-5).

Ponadto w załączniku nr 5 do ww. Zarządzenia wskazano miesięczne normy zużycia paliwa, które zostały ustalone na podstawie opinii wydanej przez Polski Związek Motorowy w Opolu, a w przypadku zakupu nowego samochodu służbowego, normę zużycia paliwa ustala się po upływie okresu 3 miesięcy od dnia zakupu.

[Akta kontroli str.489-496]

Na podstawie przedłożonych zestawień⁴⁰ przez Kierownika Działu Obsługi Technicznej ustalono, że jednostka na 31 grudnia 2023 r. dysponowała 13 samochodami służbowymi oraz 14 urządzeniami.

W roku 2023 w Wojewódzkim Inspektoracie koszty związane z gospodarką transportową zgodnie z wykazem⁴¹ przygotowanym przez Główną księgową stanowiły ogółem 225 433,39 zł, z tego:

- paliwo – 132 796,84 zł,
- naprawy – 21 097,28 zł,
- inne – 14 271,32 zł,
- przeglądy techniczne – 8 018,45 zł,
- ubezpieczenia OC, AC, NW – 21 559,00 zł,
- koszty odpisów amortyzacyjnych – 27 690,50 zł.

[Akta kontroli str. 497-498]

Wojewódzki Inspektorat w okresie objętym kontrolą posiadał umowę nr WIW.DA.273.76.2022 zawartą na okres od stycznia do grudnia 2023 r na sukcesywny zakup paliwa do samochodów służbowych na terenie całego kraju w systemie sprzedaży bezgotówkowej.

W celu zweryfikowania poprawności ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów kontroli poddano karty drogowe pojazdów oraz faktury za paliwo za IV kwartał 2023 r. dotyczące 2 samochodów:

- Chevrolet AVEO OP 62708,
- Skoda Octavia OP 74710.

Ustalono, że karty drogowe dla użytkowników samochodów prowadzono w rozliczeniu dziennym na druku, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Regulaminu i zawierały m.in. następujące informacje:

- imię i nazwisko osoby kierującej samochodem,
- zapis dotyczący przebiegu trasy,
- liczbę przejechanych kilometrów,
- stan licznika przy rozpoczęciu i zakończeniu trasy,
- zapis dotyczący zakupu paliwa.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wykazane w kartach drogowych dane są zgodne z uregulowaniami wewnętrznymi a ilość zakupionego paliwa z fakturami.

[Akta kontroli str. 499-501]

11. Zobowiązania niewymagalne.

Ustalono, że na koniec 2023 r. zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego w rozdziale 01033 wynosiły 787 331,36 zł, z czego największe dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i składkami na PPK w kwocie ogółem 776 732,26 zł. Pozostałe faktury, do zapłacenia w roku następnym, związane były

⁴⁰ Wykaz samochodów służbowych oraz urządzeń i maszyn w WIW w Opolu w 2023 r.

⁴¹ Tabela pn. koszty eksploatacyjne samochodów.

m.in. z zakupem benzyny, usługą termicznej utylizacji, zapłatą za internet, ze zwrotem kosztów postępowania sądowego.

Tabelaryczne zestawienie zobowiązań niewymagalnych według poszczególnych paragrafów znajduje się w aktach kontroli.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

[Akta kontroli str. 502]

12. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za rok 2023, tj.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2023 r. (Rb-70) kwartalne,
- z wykonania wydatków budżetu Państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2022 r. (Rb-BZ1).

Ustalono, że ww. sprawozdania, zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴². Natomiast prawidłowość ich sporządzenia pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zgodność danych w nich wykazanych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej potwierdzono dla sprawozdań Rb-28, Rb-23, Rb-70 i Rb-BZ1.

[Akta kontroli str. 503-515]

Stwierdzone nieprawidłowości w rocznym sprawozdaniu Rb-27 (dysponent III stopnia) dotyczyły:

- 1) niewykazania w kolumnie nr 12 zaległości netto kwoty naliczonych na 31 grudnia 2023 r. odsetek w wysokości 13,92 zł, czym naruszono § 9 ust. 2 rozporządzenia o sprawozdawczości, wg którego kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynika, że Wojewódzki Inspektorat na koniec IV kwartału 2023 r. zaewidencjonował w § 0920 odsetki w wysokości:
  - 13,66 zł na podstawie PK nr 1409 z 31 grudnia 2023 r.⁴³ od zaległości z tytułu nieopłaconych na koniec IV kwartału 2023 r. faktur za usługowe badania laboratoryjne,
  - 0,26 zł na podstawie PK nr 1400 z 31 grudnia 2023 r. od zaległości z tytułu nieopłaconych na koniec IV kwartału 2023 r. faktur za nadzór weterynaryjny, natomiast dokonane zapisy nie miały odzwierciedlenia w sporządzonym sprawozdaniu.

Nieprawidłowości w zakresie naliczania i ewidencjonowania odsetek zostały opisane w pkt 2.2. ppkt 4 a i b niniejszego dokumentu.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: *(...) odsetki te zostały naliczone na dzień 31.12.2023 roku w dokumencie PK. Do naliczonych odsetek nie została wystawiona nota odsetkowa. (...) przyjęto datę naliczenia odsetek w dniu 31.12.2023 roku jako termin ich zapłaty. Do zaliczenia kwoty 13,66 zł w kolumnie „należności ogółem” posłużono się interpretacją „Należności wymagalnych” w rozumieniu rozporządzenia do sporządzania*

⁴² Dz.U. z 2022 r., poz. 144.

⁴³ Dokument opiewa na kwotę 14,22 zł tj. o 0,56 zł więcej. Kwota naliczonych odsetek od zaległości została rozliczona z nadpłaty w odsetkach w wysokości 0,56 zł na koncie dłużnika.

sprawozdania RbN i tak jak w przypadku pozostałych należności, które stają się wymagalne licząc od dnia następnego po upływie terminu płatności ich wymagalność zaliczono na dzień 01.01.2024 roku. (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że zgodnie z art. 481 §1 ustawy KC jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia. Przepisy art. 482 § 1 i art. 509 § 2 ustawy KC wprost posługują się pojęciem „zaległych odsetek”. Ponadto w informacji Ministerstwa Finansów z 22 stycznia 2008 r. (ST-4834/17/HS/2008/1975) opisane zostały cechy odsetek naliczanych na podstawie kodeksu cywilnego. Obowiązujące przepisy w tym zakresie warunkują wykazywanie zaległych odsetek w sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie nr 12 „zaległości”.

[Akta kontroli str. 516-520, 533, 503, 113]

- 2) niewykazania w rocznym sprawozdaniu Rb-27 danych wynikających z ewidencji księgowej na koncie 240 w kwocie 86 177,73 zł co przedstawiono w poniższej tabeli.

§	Saldo WN konta 240	Należności			Należności pozostałe do zapłaty (ogółem)		
		w Rb-27 (kol. 7)	w ewidencji księgowej	różnica	w Rb-27 (kol. 11)	w ewidencji księgowej	różnica
0830	70 967,49	333 633,25	404 600,74	-70 967,49	4 155,00	75 122,49	-70 967,49
0920	15 032,64	934,62	15 967,26	-15 032,64	179,96	15 212,60	-15 032,64
0970	177,60	0,00	177,60	-177,60	0,00	177,60	-177,60
Razem:	86 177,73	334 567,87	420 745,60	-86 177,73	4 334,96	90 512,69	-86 177,73

Powyższe narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto wg pisma z Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów z 7 lutego 2023 r. wszystkie należności z tytułu dochodów budżetowych powinny być wykazywane w sprawozdaniu Rb-27, dopóki nie ulegną przedawnieniu, umorzeniu lub uznaniu za nieściągalne i nie zostaną odpisane z ksiąg rachunkowych.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza wyjaśnił, że: (...) *Na dzień dzisiejszy są to na tyle odległe należności z lat sprzed 2007 oraz z przed 2013 roku, których termin zapłaty minął i nie mogą być egzekwowane, ponieważ WIW nie posiada dokumentów (faktury, nakazy zapłat, wyroki sądu) na podstawie których Zespół Radców Prawnych mógłby prowadzić skuteczne postępowania egzekucyjne i po ich zakończeniu umorzyć zaległości (...).*

(...) *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa ZAŁ. 35 § 5.2 pkt 5 mówi że w kolumnach sprawozdania RB-27(11-13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa w pkt 2), w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane). Powyższe przepisy uniemożliwiają zatem egzekwowanie należności przedawnionych, co sprawia, że należności te nie powinny być ujęte w sprawozdaniu RB-27.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa⁴⁴ w odpowiednich kolumnach salda końcowego (11-13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa w pkt 2), w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone). Ponadto z przedłożonego do kontroli protokołu weryfikacji nr 5 wybranych pozycji aktywów z 12 stycznia 2024 r. wynika, że zespół weryfikacyjny potwierdził realność

⁴⁴ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

i poprawność ich ustaleń oraz, że salda wynikają ze sprawdzonych i zatwierdzonych dokumentów.

W związku z powyższym oraz ze stwierdzeniem Z-cy Wojewódzkiego Lekarza cyt. *„Powyższe przepisy uniemożliwiają zatem egzekwowanie należności przedawnionych, co sprawia, że należności te nie powinny być ujęte w sprawozdaniu RB-27”* kontrolująca poprosiła o określenie wysokości należności przedawnionych z jednoczesnym wskazaniem daty przedawnienia i nazwy dłużnika.

Z-ca Wojewódzkiego Lekarza stwierdził, że: (...) *Użyte w wyjaśnieniu słowo „przedawnione” zostało użyte ponieważ odpowiedź została przygotowana na podstawie opinii i pism radcy prawnego które zostały przekazane. Z uwagi na brak dokumentów źródłowych na dzień dzisiejszy nie jestem w stanie przedstawić daty przedawnienia i nazwy dłużnika z powodu braku dokumentów źródłowych.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Art. 24 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości wymaga aby księgi rachunkowe były prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco a dokonane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty.

[Akta kontroli str. 521-522, 115-119, 120-125, 126-131, 528-532, 534-546]

Działania opisane w przedmiotowym rozdziale noszą znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, gdyż zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy ndfp, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

- III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.
1. Ustalenie i odprowadzenie należnych dochodów na rachunek budżetu państwa w nieprawidłowych wysokościach. Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta praktyka przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa oraz ustawy o rachunkowości.
  2. Niedokonanie wyksięgowania podatku VAT z dochodów wykonanych wg poszczególnych podziałek klasyfikacji w grudniu 2023 r. Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta praktyka przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa oraz ustawy o rachunkowości.
  3. Niewłaściwe dokumentowanie pobieranych opłat za nadzór nad obrotem detalicznymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi, wytwarzaniem pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz ustawy o podatku VAT.
  4. Naliczanie odsetek za opóźnienie zamiast odsetek za zwłokę jak dla zaległości podatkowych z tytułu opłat za czynności określone w art. 31 ust. 1 pkt 6 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.
  5. Ewidencjonowanie odsetek od zaległości i nieterminowego regulowania opłat za sprawowany nadzór wynikający z art. 31 ust. 1 pkt 6 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa przez Głównego księgowego oraz Kierownika jednostki z tytułu nadzoru. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów,

wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

6. Niepodejmowanie czynności zmierzających do uregulowania zaległych należności widniejących na kontach 240 – Roszczenia sporne oraz 240 – należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności. Przyczyną nieprawidłowości był brak dokumentów (faktury, nakazy zapłat, wyroki sądu) na podstawie, których Zespół Radców Prawnych mógłby prowadzić skuteczne postępowania egzekucyjne. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
7. Nienaliczanie i niewidencjonowanie nie później niż na koniec każdego kwartału odsetek od nieterminowych płatności odsetek od zaległości widniejących na kontach 240. Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta praktyka w latach poprzednich przez ówczesne główne księgowość oraz brak dokumentów na podstawie których można by było naliczać odsetki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami.
8. Określenie terminu płatności w fakturach za usługowe badania laboratoryjne, niezgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami. Przyczyną nieprawidłowości była decyzja poprzedniego Kierownika laboratorium. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie wewnętrznych uregulowań.
9. Zawarcie 2 umów z przekroczeniem roku budżetowego, zaciągając w ten sposób zobowiązanie pieniężne powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów prawnych przez kierownika jednostki oraz brak kontroli wstępnej przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia.
10. Zamieszczenie w BZP ogłoszenia o wyniku postępowania z przekroczeniem terminu. Przyczyną nieprawidłowości był natłok prowadzonych postępowań przez pracownika merytorycznego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie Pzp.
11. Nieujęcie na koncie 011 zakupionego pojazdu w rozszerzonej cenie nabycia. Przyczyną nieprawidłowości było niedostosowanie planu wydatków do potrzeb jednostki przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
12. Poniesienie wydatku na opłatę rejestracyjną pojazdu w nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości było niedostosowanie planu wydatków do potrzeb jednostki przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
13. Niewykazywanie w sprawozdaniach danych wynikających z ewidencji księgowej w zakresie zaległości na kontach 240 – Roszczenia sporne oraz 240 – należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności oraz naliczonych odsetek. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa przez główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości była niezgodność ewidencji księgowej ze sporządzonym sprawozdaniem Rb-27 oraz naruszenie rozporządzenia.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń:

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej Wojewódzki Lekarz pismem z 8 sierpnia 2024 r. znak: DFK.3241.16.2024.AK zgłosił 4 zastrzeżenia do treści projektu wystąpienia pokontrolnego.

Po dokonanej analizie treści zastrzeżeń, Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego oddalił w całości 4 zastrzeżenia złożone do projektu wystąpienia pokontrolnego, przedstawiając swoje stanowisko w piśmie z 12 września 2024 r. znak FB.III.1611.1.2024.AM skierowanym do Wojewódzkiego Lekarza.

Ponadto po zapoznaniu się z zastrzeżeniami wystąpienie pokontrolne zostało doprecyzowane w pkt 2.2. ppkt 1 (w dwóch pierwszych akapitach pod tabelą).

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Ustalać i odprowadzać należne dochody na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach wynikających z rzetelnie prowadzonej ewidencji księgowej, wg obowiązujących przepisów.
2. Wprowadzić właściwą ewidencję w zakresie podatku VAT.
3. Ustalić w zasadach rachunkowości dowód księgowy właściwy do udokumentowania pobieranych opłaty za nadzór nad obrotem detalicznymi produktami leczniczymi weterynaryjnymi oraz nadzór nad wytwarzaniem pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu.
4. Naliczać i ewidencjonować odsetki zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Podjąć skuteczne działania doprowadzające do wyjaśnienia zasadności sald widniejących na kontach 240 - Roszczenia sporne oraz 240 – należności z dużym prawdopodobieństwem nieściągalności.
6. Wskazywać w fakturach za usługowe badania laboratoryjne termin płatności ustalony w wewnętrznych uregulowaniach.
7. Podjąć działania zmierzające do uregulowania zobowiązań powstałych w latach ubiegłych. Zaniechać podejmowania zobowiązań wykraczających poza wydatki określone w zatwierdzonym rocznym planie finansowym.
8. Zamieszczać w BZP ogłoszenia o wyniku postępowania w obowiązujących terminach.
9. Ustalać wartość środków trwałych zgodnie z obowiązującymi zasadami.
10. Stosować właściwą klasyfikację budżetową dla wydatków z tytułu opłaty rejestracyjnej pojazdu.
11. Sporządzać sprawozdania budżetowe na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki należy w przypadku realizacji inwestycji stosować przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń (wraz z dokumentem potwierdzającym ich wykonanie), wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Łukasz Krężel
Dyrektor Wydziału
Finansów i Budżetu